

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

رشته علوم اقتصادی

گرایش توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

دوره کارشناسی ارشد ناپوسته

گروه علوم اجتماعی

(پیشادی دانشگاه تهران)

به استناد آیین نامه و کذارای اختیارات برنامه ریزی درسی

مصوب جلسه ۸۸۲ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

عنوان گرایش: توسعه اقتصادی و برنامه ریزی

نام رشته: علوم اقتصادی

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

گروه: علوم اجتماعی

نوع مصوبه: بازنگری

کارگروه تخصصی: -

تاریخ تصویب: ۱۳۹۸/۰۹/۱۷

پیشنهادی: دانشگاه تهران

به استناد آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی گرایش توسعه اقتصادی و برنامه ریزی طی نامه شماره ۱۲۳/۴۲۹۵۸ تاریخ ۱۳۹۹/۰۳/۲۰ از دانشگاه تهران دریافت و به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که از مهرماه سال ۱۳۹۹ وارد دانشگاهها و مراکز آموزش عالی می شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی گرایش توسعه اقتصادی و برنامه ریزی از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹، جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی گرایش توسعه اقتصادی و برنامه ریزی مصوب جلسه ۸۶ تاریخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۴ شورای برنامه ریزی آموزش عالی می شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و به تمامی دانشگاهها و موسسه های آموزش عالی کشور که مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه ریزی آموزشی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را دارند، برای اجرا ابلاغ می شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن نیاز به بازنگری دارد.

دکتر محمدرضا آهنجیان

دبیر کمیسیون برنامه ریزی آموزشی

مشخصات کلی برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد علوم اقتصادی گرایش توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی

۱- تعریف

بی‌تردید توسعه اقتصادی یکی از مهمترین چالش‌های پیش‌روی بسیاری از کشورهاست. همین مسئله موجب شده است که اقتصاد توسعه به یکی از مهمترین رشته‌ها در علم اقتصاد تبدیل شود. گرچه ظهور رسمی این رشته در پاسخ به نیاز برخی از کشورها بود که بعد از جنگ جهانی دوم شکاف عمیقی را میان خود و کشورهای صنعتی و توسعه‌یافته احساس می‌کردند، اما حقیقت آن است که قدمت این رشته برابر قدمت علم اقتصاد است. در واقع، می‌توان کتاب ثروت ملل آدام اسمیت را قبل از هر چیزی یک کتاب در حوزه توسعه دانست.

شاید به جرات بتوان گفت که اقتصاد توسعه یکی جذاب‌ترین رشته‌های اقتصادی است. این بدان خاطر است که، متفکرین این حوزه معرفتی برخی از مهمترین موضوعات جوامع بشری را مورد توجه و بررسی قرار می‌دهند. به‌طور مثال، اندیشمندان توسعه به دنبال بررسی و شناخت علل موفقیت یا شکست ملت‌ها هستند و در این راه نظریه‌های بسیار برجسته‌ای نیز ارائه کرده‌اند که بی‌شک می‌توانند در مسیر توسعه و پیشرفت کشورهای در حال توسعه روشنگر و هدایتگر باشند. علاوه بر این، این رشته از طریق بررسی عوامل انسانی و نهادی نظام‌های اقتصادی در حال توسعه سعی دارد شیوه‌های موثر در افزایش قابلیت‌های انسانی، ساختاری و فیزیکی این نظام‌ها را نشان دهد تا از این طریق ضمن مبارزه با فقر، شاهد افزایش رفاه در جوامع انسانی باشیم.

۲- هدف

سنت متعارف و نئوکلاسیکی اقتصاد، که محتوای اصلی کتاب‌های درسی رشته اقتصاد را تشکیل می‌دهد، عمدتاً بر اساس چارچوب نظام‌های اقتصادی توسعه‌یافته بسط یافته و بر مقولاتی همچون کارایی بازارها (شروط نهایی) تأکید دارد. این در حالی است که کشورهای در حال توسعه فاقد نهاد بازار به آن معنای مورد نظر اقتصاد متعارف هستند. در نتیجه، بنا بر اعتقاد متفکرین توسعه، دانش متعارف اقتصادی برای فهم و شناخت چالش‌ها و فرصت‌های کشورهای در حال توسعه، به خصوص تبیین تغییرات نهادی و نحوه گذار این کشورها، چندان سودمند نیست. این حوزه‌ای است که اقتصاد توسعه ادعای ردای علمی آن را دارد. از این رو می‌توان گفت که هدف اصلی رشته توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه تهران تربیت دانش‌آموختگانی است که از طریق آشنایی با نظریه‌ها و پارادیم‌های توسعه درک عمیق‌تری نسبت به فرایند توسعه، به صورت عام، و چالش‌های توسعه‌ای کشور، به طور خاص، داشته باشند و بتوانند راهبردها و برنامه‌های موثری برای رسیدن به توسعه و پیشرفت اقتصادی طراحی کنند.

۳- ضرورت و اهمیت

نگاهی مختصر به اسناد بالادستی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران به خوبی نشان می‌دهد که تمام آرمان‌ها و اهداف ترسیم شده در این اسناد (همچون رشد اقتصادی بالا، آموزش، سلامت، مبارزه با فقر، مبارزه با تبعیض‌ها، نابرابری‌ها و بی‌عدالتی‌ها، و مانند آن) همگی از مقولاتی هستند که در اقتصاد توسعه مورد توجه و تأکید هستند. لذا می‌توان انتظار داشت که از طریق تربیت نیروی متخصص در این حوزه معرفتی بتوان با رویکردی علمی به موضوعات و اهداف فوق‌تقرب جست. این نکته به خوبی ضرورت و اهمیت رشته توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی را نشان می‌دهد.

۴- نقش و توانایی

از آنجایی که اقتصاد توسعه اقدام به کنکاش علمی در حوزه وسیعی از مباحث و چالش‌های پیش‌روی نظام‌های اقتصادی در حال توسعه می‌کند و از این طریق افق‌ها و بینش‌های بی‌بدیلی جهت تحلیل پیچیدگی‌های موجود در این جوامع فراهم می‌آورد، لذا می‌توان انتظار داشت که فارغ‌التحصیلان این رشته ضمن گردآوردن اندوخته مناسبی از مباحث نظری و تجربی و کسب تسلط نسبی در دانش توسعه، از قابلیت‌های لازم جهت انجام تحقیقات و پژوهش‌های نظری، تجربی و کاربردی برخوردار شده و از این طریق بتوانند به عنوان کارشناسان ارشد و مجرب در حوزه‌های برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های توسعه کشور خدمت کرده و در بهبود و ارتقاء نظام برنامه‌ریزی و توسعه ایران نقش آفرینی کنند. علاوه بر این، دانش‌آموختگان این رشته این قابلیت و توانایی را خواهند داشت که به عنوان متخصص توسعه و برنامه‌ریزی در موسسات و سازمان‌های اقتصادی به فعالیت مشغول شوند. حتی فراتر از این، اگر این افراد قابلیت‌ها و توانایی‌های علمی خود را به خوبی ارتقاء دهند، این پتانسیل را دارند که در نهادهای بین‌المللی، همچون بانک جهانی، مشغول به کار شوند.

۵- طول دوره و شکل نظام

دوره کارشناسی ارشد توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی ناپیوسته بوده و دارای دو قسمت آموزشی و پژوهشی است. بخش اول این دوره را قسمت آموزشی تشکیل می‌دهد که مجموعه درس‌های آن در ادامه خواهد آمد. در قسمت پژوهشی نیز، عمده کار دانشجویان انجام یک پژوهش پیرامون یکی از مسائل توسعه‌ای، در قالب یک پایان‌نامه، خواهد بود. شایان ذکر است که، طول کل دوره کارشناسی ارشد (آموزشی و پژوهشی) برای دانشجویان تمام وقت حداکثر ۲/۵ سال است.

۶- تعداد و نوع واحدهای درسی

برنامه کارشناسی ارشد رشته توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی مشتمل بر ۲۸ واحد است. واحدهای برنامه کارشناسی ارشد این‌گونه‌هاست:

-	دروس جبرانی	حداکثر ۱۲ واحد
-	دروس اصلی	۹ واحد
-	دروس تخصصی	۹ واحد
-	دروس اختیاری	۶ واحد
-	پایان نامه	۴ واحد
-	جمع	۲۸ واحد

۷- شرایط پذیرش دانشجو

شرایط پذیرش دانشجو مطابق با ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

۸- موارد و ضرایب امتحانی

ضریب	مواد امتحانی
۱	زبان عمومی و تخصصی
۴	اقتصاد خرد
۴	اقتصاد کلان
۲	ریاضی
۲	آمار
۳	پنج درس تخصصی

فصل دوم

جداول دروس

جدول شماره ۱ - جدول دروس جبرانی

رشته: علوم اقتصادی گرایش توسعه اقتصادی و برنامه ریزی مقطع: کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت		پیش نیاز یا زمان ارائه درس
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	
۱	اقتصاد کلان ۱	۳	۰	۳	۴۸	-	
۲	اقتصاد خرد ۱	۳	۰	۳	۴۸	-	
۳	اقتصاد کلان ۲	۳	۰	۳	۴۸	اقتصاد خرد ۱ و اقتصاد کلان ۱	
۴	اقتصاد خرد ۲	۳	۰	۳	۴۸	اقتصاد خرد ۱	
۵	اقتصاد سنجی	۲	۰	۲	۴۸		
	جمع	۱۲	۰	۱۲			

o به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده

جدول شماره ۲ - جدول دروس اصلی

رشته : علوم اقتصادی گرایش توسعه اقتصادی و برنامه ریزی   مقطع: کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت			پیش‌نیاز یا زمان ارائه درس
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	اقتصاد خرد پیشرفته ۱	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	
۲	اقتصاد کلان پیشرفته ۱	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	
۳	اقتصاد سنجی پیشرفته ۱	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	
	جمع	۹	-	۹				

جدول شماره ۳ - جدول دروس تخصصی

رشته : علوم اقتصادی گرایش توسعه اقتصادی و برنامه ریزی   مقطع: کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	اقتصاد توسعه پیشرفته ۱	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲	اقتصاد توسعه پیشرفته ۲	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳	برنامه ریزی اقتصادی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
	جمع	۹	-	۹			

رشته : علوم اقتصادی گرایش توسعه اقتصادی و برنامه ریزی مقطع: کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	نظریه بازی‌ها	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲	اقتصاد ایران	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۳	اقتصاد شهری	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۴	اقتصاد منطقه‌ای	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۵	ارزیابی اقتصادی طرح‌ها	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۶	سیر اندیشه‌های اقتصادی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۷	نظام‌های اقتصادی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۸	پژوهش عملیاتی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۹	اقتصاد پولی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۰	اقتصاد ریاضی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۱	اقتصاد پویایی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۲	اقتصاد سنجی پیشرفته ۲	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۳	تجارت بین‌الملل	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۴	مالیه بین‌الملل	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۵	اقتصاد بخش عمومی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۶	اقتصاد سبسی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۷	نظریه قراردادها	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۸	اقتصاد مالی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۱۹	اقتصاد سنجی مالی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۰	روش کمی در اقتصاد مالی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۱	اقتصاد صنعتی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۲	اقتصاد بیمه	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۳	اقتصاد اخلاقی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۴	اقتصاد رفتاری	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۵	اقتصاد تجربی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۶	اقتصاد اطلاعات	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۷	طراحی بازار	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸
۲۸	سازماندهی صنعتی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت			پیش‌نیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۲۹	اقتصاد آموزش	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	اقتصاد خرد پیشرفته ۱
۳۰	اقتصاد مسکن	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱
۳۱	اقتصاد نیروی کار	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱
۳۲	ریاضیات مالی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	اقتصاد خرد پیشرفته ۱
۳۳	اقتصاد محاسباتی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱
۳۴	فرایندهای تصادفی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	-
۳۵	اقتصاد کشاورزی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	اقتصاد خرد پیشرفته ۱
۳۶	اقتصاد نهادگرا	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	-
۳۷	روش‌شناسی اقتصادی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	-
۳۸	جامعه‌شناسی اقتصادی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	-
۳۹	بازارهای جهانی انرژی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	اقتصاد خرد پیشرفته ۱
۴۰	اصول مالی و حقوقی قراردادهای نفت و گاز	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	-
۴۱	اقتصاد بازارها و بورس انرژی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	اقتصاد خرد پیشرفته ۱
۴۲	مدلسازی انرژی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	اقتصاد خرد پیشرفته ۱
۴۳	احکام اقتصادی اسلام	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	-
۴۴	بازار سرمایه اسلامی	۳	-	۳	۴۸	-	۴۸	-

* دانشجویان می‌توانند با نظر گروه آموزشی دروس اختیاری خود را از بین دروس فوق و دروس تخصصی سایر برنامه‌های کارشناسی ارشد رشته اقتصاد انتخاب کنند.

** دانشجویان گرایش توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی می‌بایست ۶ واحد از دروس اختیاری مجاز انتخاب کنند.

فصل سوم

سرفصل دروس

اقتصاد خرد پیشرفته ۱
Advanced Microeconomics I

تعداد واحد: ۳
تعداد ساعت: ۴۸ ساعت
نوع واحد: نظری
نوع درس: اصلی
پیش‌نیاز: ندارد

هدف

آشنایی با نظریه‌های اقتصادی در خصوص رفتار اقتصاد افراد، خانواده‌ها و بنگاه‌ها در چهارچوب بازارهای مختلف

سرفصل درس

- ۱- ترجیحات و انتخابات
- ۲- انتخاب مصرف‌کننده
- ۳- نظریه بنگاه
- ۴- بازارها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- واریان، هال (۱۳۸۶). اقتصاد خرد پیشرفته میانه، ترجمه سید جواد پور مقیم، نشر نی.
- 2- Jehle, C. A., & Reny, P.J. (2001). Advanced Microeconomic Theory. Addison – Wesley.
- 3- Mas-Colell, A., Whinston, M.D., & Green (1998). Microeconomics, Theory, Oxford University.

اقتصاد کلان پیشرفته ۱
Advanced Macroeconomics I

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اصلی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

آشنایی با نظریه‌های اقتصاد کلان در سطح میانه

سرفصل درس

- ۱- مدل‌های عرضه کل و تقاضای کل
- ۲- تورم و بیکاری
- ۳- نظریه‌های پول‌گرایان و کلاسیک‌های جدید
- ۴- نظریه دور تجاری حقیقی
- ۵- نظریه رشد برون‌زا
- ۶- نظریه‌های رشد درون‌زا

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- اسنودان و روین (۱۳۹۲). اقتصاد کلان جدید، ترجمه منصور خلیلی عراقی و علی سوری، انتشارات سمت.
- ۲- رومر، دیوید (۲۰۱۲). اقتصاد کلان پیشرفته، ترجمه: منصور خلیلی عراقی و علی سوری، انتشارات نور علم.
- 3- Blanchard, O.J. (2008). The State of Macroeconomic. NBER Working Paper, 1459.
- 4- Sargent, T.J. (1987). Dynamic Macroeconomic Theory. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

اقتصادسنجی پیشرفته ۱

Advanced Econometrics 1

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اصلی

پیش نیاز: ندارد

هدف

آشنا ساختن دانشجویان با روش‌های برآورد و آزمون الگوهای اقتصادی

سرفصل درس

- ۱- مروری بر روش OLS و نقض فروض کلاسیک
- ۲- معادلات همزمان
- ۳- سری‌های زمانی یک متغیره (مدل‌های ARIMA)
- ۴- مدل‌های ARDL
- ۵- داده‌های ترکیبی (Panel Data)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- ابریشمی، حمید و مهرآرا، محسن (۱۳۸۸). اقتصادسنجی کاربردی، دانشگاه تهران
- ۲- سوری، علی (۱۳۹۵). اقتصادسنجی پیشرفته، جلد ۲، نشر فرهنگ شناسی.
- ۳- عباسی‌نژاد، حسین (۱۳۸۶). اقتصادسنجی پیشرفته، چاپ برادران
- 4- Greene, W.H. (2011), Economics Analysis, 7th ed., Pearson.
- 5- Takeshi A. (1985). Advanced Econometrics, Oxford, University Press.

اقتصاد توسعه پیشرفته ۱

Advanced Development Economics 1

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف درس:

هدف اصلی این درس آشنا ساختن دانشجویان با تعاریف، مفاهیم، مولفه‌ها و رویکردهای مختلف به توسعه است.

سرفصل درس:

۱. توسعه اقتصادی به چه معناست؟
۲. مروری بر شاخص‌های توسعه
۳. تکامل دکترین توسعه از دهه ۱۹۵۰ به بعد
۴. نقاط چرخش در عمل و تفکر توسعه
۵. نسل قدیم و نسل جدید اقتصاددانان توسعه
۶. اهداف توسعه
۷. مغالطه‌های نظریه توسعه
۸. بازبینی چالش‌های توسعه
۹. مسائل حل شده و حل نشده توسعه
۱۰. برخی موضوعات کاربردی در توسعه

- تجربیات کشورهای مختلف از رشد و توسعه
  - فقر، نابرابری و توسعه
  - سلامت، آموزش و توسعه
  - رشد جمعیت و توسعه اقتصادی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی		پروژه
✓	✓	آزمون کتبی	✓	✓
✓		آزمون عملکردی/شفاهی	(اختیاری)	(اختیاری)

1. میر، جرالد، و دادلی سیرز، (۱۳۸۴)، پیشگامان توسعه، ترجمه علی اصغر هدایتی و علی یاسری، انتشارات سمت.
2. میر، جرالد، و جوزف استیگلیتز، (۱۳۸۴)، پیشگامان اقتصاد توسعه: آینده در چشم انداز، ترجمه غلامرضا آزاد، نشر نی.
3. سن، آمارتیا، (۱۳۸۳)، توسعه یعنی آزادی، ترجمه محمد سعید توری نائینی، نشر نی.
4. Adelman, I. (1997), "Development History and its Implications for Development Theory, World Development, , vol. 25, issue 6, 831-840.
5. Clunes- Ross, A., D. Forsyth and M. Huq, (2009), Development Economics, McGraw- Hill
6. Dorfman, R. (1991), "Review Article: Economic Development from the Beginning to Rostow, Journal of Economic Literature, Vol. 29, No. 2, pp. 573-591.
7. Ghosh, B. N., (2001), Contemporary Issues in Development Economics, Routledge.
8. Hayami, Y. & Y. Godo, (2005), Development Economics: from the poverty to the wealth of nations, Oxford University Press.
9. Kuznets, Simon, (1955), "Economic Growth and Income Inequality", The American Economic Review, Vol. 45, No. 1, pp. 1-28.
10. North, D. C. (2000), "The New Institutional Economics and Third World Development",
11. Reynolds, Lloyd G., (1969), "The Content of Development Economics", American Economic Review, 1969, vol. 59, issue 2, pages 401-08.
12. Rosenstein-Rodan, P. N., (1943), "Problems of Industrialization of Eastern and South-Eastern Europe", The Economic Journal, Vol. 53, No. 210/, pp. 202-211.
13. Santos-Paulino, Amelia U. & G. Wan, (2010), The Rise of China and India: Impacts, prospects and Implications, Palgrave.
14. Schumpeter, J. A., (1961), The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest, and the Business Cycle, Oxford University Press.
15. Schumpeter, J. A., (2005), "Development", Journal of Economic Literature, Vol. XLIII (March 2005), pp. 108-120.
16. Seers, D., (1969), "The Meaning of Development", IDS Communication, 44.
17. Sen, A., (1988), "The Concept of Development", in Handbook of Development Economics, Volume 1, Pages 9-26.
18. Shorrocks, A. & R. Hoeven, (2004), Growth Inequality and Poverty: Prospects for Pro-Poor Economic Development, Oxford University Press.
19. Stiglitz, J., (1986), "The New Development Economics", World Development, vol. 14, No. 2, pp. 257-265.
20. Todaro, M. P. and S. C. Smith, (2015), Economic Development, Pearson.

اقتصاد توسعه پیشرفته ۲ Advanced Development Economics 2

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: اقتصاد توسعه پیشرفته ۱

هدف درس:

هدف اصلی این درس ارتقاء قابلیت‌های نظری و عملی دانشجویان در ارتباط با نظریه‌ها و پارادایم‌های توسعه و همچنین راهبردهای عملی توسعه است.

سرفصل‌های درس:

۱. پارادایم‌های رقیب در توسعه اقتصادی

- میراث نظری اقتصاد توسعه: تفکرات اندیشمندان متقدم
- پارادایم هسته در حال گسترش سرمایه‌داری
- پارادایم ساختارگرا
- پارادایم نئومارکسیسم
- پارادایم نئوکلاسیک
- پارادایم نهادگرایی
- پارادایم وابستگی

۲. برخی از راهبردهای توسعه

- راهبرد رشد متوازن در برابر رشد نامتوازن
- راهبرد مکتب پولی
- راهبرد اقتصاد آزاد
- راهبرد صنعتی شدن
- راهبردهای رشد اقتصادی
- راهبردهای تجاری توسعه اقتصادی
- راهبردهای سیاسی توسعه اقتصادی
- راهبردهای حقوقی - نهادی به توسعه اقتصادی
- راهبردهای اجتماعی به توسعه اقتصادی

۱. گریفین، کیت، (۱۳۸۸)، راهبردهای توسعه اقتصادی، ترجمه حسین راغفر و محمد حسین هاشمی، نشر نی.
۲. گیلیس، پرکینز، رومر، و استودگراس، (۱۳۸۵)، اقتصاد توسعه، ترجمه غلامرضا آزاد، نشر نی.
۳. میر، جرالد، و دادلی سیرز، (۱۳۸۴)، پیشگامان توسعه، ترجمه علی اصغر هدایتی و علی یاسری، انتشارات سمت.
۴. میر، جرالد، و جوزف استیگلیتز، (۱۳۸۴)، پیشگامان اقتصاد توسعه: آینده در چشم انداز، ترجمه غلامرضا آزاد، نشر نی.
۵. هانت، دایانا، (۱۳۸۶)، نظریه‌های اقتصادی توسعه: تحلیلی از پارادایم‌های رقیب، ترجمه غلامرضا آزاد، نشر نی.
۶. یوسفی، محمد قلی، (۱۳۹۲)، استراتژی‌های رشد و توسعه اقتصادی، نشر نی.
۷. سن، آمارتیا، (۱۳۸۲)، توسعه یعنی آزادی، ترجمه محمد سعید نوری نائینی، نشر نی.
8. Acemoglo, D., S. Robinson and J. Johnson, (2005), "Institutions as the Fundamental Cause of Long-Run Growth", Handbook of Economic Growth, Volume IA. Edited by Philippe Aghion and Steven N. Durlauf, Elsevier.
9. Clunies-Ross, A., D. Forsyth and M. Huq, (2009), Development Economics, McGraw- Hill
10. D. Acemoglo & S. Johnson, (2005), "Unbundling Institutions", Journal of Political Economy, vol. 113, no. 5.
11. Dorfman, R. (1991), "Review Article: Economic Development from the Beginning to Rostow, Journal of Economic Literature, Vol. 29, No. 2, pp. 573-591.
12. Fine, B., C. Lapavistas, and J. Pincus, (2003), Development Policy in the 21 Century: Beyond the Post-Washington Consensus, Routledge.
13. Ghosh, B. N., (2001), Contemporary Issues in Development Economics, Routledge.
14. Goulet, D., (1986), "Three Rationalities in Development Decision-Making. World Development", Vol. 14, No. 2, pp. 301-317.
15. Hayami, Y. & Y. Godo, (2005), Development Economics: from the poverty to the wealth of nations, Oxford University Press.
16. Hirschman, A. D. (1958), The Strategy of Economic Development, Yale University press.
17. Hirschman, Albert O., (1980), Exit, Voice, and Loyalty: Responses to Decline in Firms, Organizations, and States, Harvard University Press.
18. Kremer, M. (1993), "The O-Ring Theory of Economic Development", The Quarterly Journal of Economics, Vol. 108, No. 3, pp. 551-575.
19. Krugman, Paul, (1998), Development, Geography, and Economic Theory, MIT Press.
20. Kuznets, Simon, (1955), "Economic Growth and Income Inequality", The American Economic Review, Vol. 45, No. 1, pp. 1-28.
21. Leibenstein, Harvey, (1978), General X-Efficiency Theory, OXFORD UNIVERSITY PRESS.
22. Lewis, W. A. (1954), "Economic Development with Unlimited Supplies of Labor", the Manchester School, Volume 22, Issue 2, Pages 139-191.
23. Movrotas, G. and A. Shorroeks, (2007), Advancing Development: Core Themes in Global Economics, Palgrave Macmillan.
24. North, D. C. (2000), "The New Institutional Economics and Third World Development",
25. Reynolds, Lloyd G., (1969), "The Content of Development Economics", American Economic Review, 1969, vol. 59, issue 2, pages 401-08.
26. Rodrik, D. (2004), "Growth Strategies", <https://dodrik.scholar.harvard.edu/files/dani-rodrik/files/growth-strategies.pdf>.
27. Rosenstein-Rodan, P. N., (1943), "Problems of Industrialization of Eastern and South-Eastern Europe", The Economic Journal, Vol. 53, No. 210/, pp. 202-211.
28. Rostow, W. W., (1959), "The Stages of Economic Growth", The Economic History Review, New Series, Vol. 12, No. 1, pp. 1-16.
29. Santos-Paulino, Amelia U. & G. Wan, (2010), The Rise of China and India: Impacts, prospects and Implications, Palgrave.

30. Schumpeter, J. A., (1961), *The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest, and the Business Cycle*, Oxford University Press.
31. Schumpeter, J. A., (2005), "Development", *Journal of Economic Literature*, Vol. XLIII (March 2005), pp. 108-120.
32. Shorrocks, A. & R. Hoeven, (2004), *Growth Inequality and Poverty: Prospects for Pro-Poor Economic Development*, Oxford University Press.
33. Stiglitz, J., (1986), "The New Development Economics", *World Development*, vol. 14, No. 2, pp. 257-265.
34. Sunkel, O., (1989), "Structuralism, Dependency and Institutionalism: An Exploration of Common Ground and Disparities", *Journal of Economic Issues*, Vol. 23, No. 2, pp. 519-533.
35. Todaro, M. P. and S. C. Smith, (2015), *Economic Development*, Pearson.
36. Toye, J., "The NIE and its Implications for Development Theory", file:///C:/Users/Dell/Downloads/3920-2244-1-PB.pdf.
37. Wilber and Francis, (1986), "The Methodological Basis of Hirschman's Development Economics", *World Development*, vol. 14, issue 2, pages 181-194.

برنامه‌ریزی اقتصادی Economic Planning

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: تخصصی

پیش‌نیاز: ندارد.

هدف درس:

هدف این درس عبارت است از ارتقاء بینش دانشجویان نسبت به شرایط زمینه‌ساز برنامه‌ریزی اقتصادی و نظریات مختلفی که در این رابطه و در دنیای امروز اعتبار علمی کسب کرده است. در این تأکید خاصی در بررسی روش‌هایی خواهد بود که احیاء در چارچوب اقتصاد اسلامی قابل استفاده باشد.

سرفصل درس:

۱- مقدمه

توسعه اقتصادی و توجیه نقش برنامه‌ریزی در توسعه اقتصادی

۲- شرایط و پیش‌نیازهای برنامه اقتصادی

آمار و اطلاعات، سازمان و روش‌ها

۳- جنبه‌های کیفی برنامه

نظم بهینه اجتماعی، اقتصاد رفاه، تعدیل منافع فردی در برخورد با منافع جمعی، به‌سازی اصول در بعضی از کشورهای در حال توسعه - هدف‌های غیر اقتصادی برنامه (استقلال، خودکفایی و عدم وابستگی، بسط فرهنگ و ارزش‌های اسلامی و...)

۴- جنبه‌های کمی برنامه و انواع برنامه

برنامه‌ریزی کلی (در سطح کلان)، شرایط فنی کلی، برنامه‌ریزی در یک فعالیت یا بخش اقتصادی واحد، برنامه‌ریزی در چهارچوب دو بخش و یا چند بخش، برنامه‌ریزی خرد و ارزیابی طرح‌های عمرانی، برنامه‌ریزی منطقه‌ای و برنامه‌ریزی شهری و روستایی

۵- برنامه‌ریزی سیاست‌های اقتصادی

سرمایه‌گذاری در بخش دولتی، اعمال سیاست اقتصادی در بخش خصوصی، اعمال سیاست اقتصادی در بخش تعاونی

۶- روش‌های ریاضی برنامه‌ریزی: تخصیص منابع

برنامه‌ریزی در سطح کلان، بخش واحد، برنامه‌ریزی خطی در چهارچوب چند بخش یا سیستم لئون‌تیف، تئوری کنترل بهینه

۷- روش‌های برنامه‌ریزی و اعمال سیاست (ابزاری)

۸- جنبه‌های پویایی روش‌های مختلف برنامه‌ریزی

۹- برنامه‌ریزی بین‌المللی

تجربه برنامه‌ریزی شوروی: برنامه‌ریزی متمرکز، تجربه برنامه‌ریزی غرب، برنامه‌ریزی گسسته، سایر تجربیات در برنامه‌ریزی، تجربه برنامه‌ریزی در کشورهای جهان سوم (شامل هندوستان و ایران)

۱- مشکلات و نقائص برنامه‌ریزی و کاربرد برنامه

عملکرد برنامه‌ها و مطالعات موردی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع:

- اجلالی، پرویز و همکاران (۱۳۹۱). "نظریه برنامه‌ریزی: دیدگاه‌های سنتی و جدید"، انتشارات آگه.
- برفیشر، ماری (۱۳۹۲). مقدمه‌ای بر مدل‌های تعادل عمومی قابل محاسبه، ترجمه فاطمه بزازان و مریم سلیمانی موحد، نشر نی.
- بلیتزر، چارلز؛ پیتر کلارک؛ و لانس تیلور (۱۳۷۴). مدل‌های اقتصادی و برنامه‌ریزی توسعه (مجموعه مقالات)، انتشارات سازمان برنامه و بودجه.
- توفیق، فیروز (۱۳۸۳). تجربه چند کشور در برنامه‌ریزی با تأکید بر تجربه شوروی سابق، فرانسه، هند و کره جنوبی، انتشارات مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی.
- توفیق، فیروز (ویرایش دوم، ۱۳۹۲). برنامه‌ریزی در ایران و چشم‌انداز آینده آن، مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی.
- سازمان ملل، بخش همیاری فنی برای توسعه (۱۳۷۰). رهنمودهایی برای برنامه‌ریزی توسعه: رویه‌ها، روش‌ها و فنون، مترجم: محمد هومن، انتشارات سازمان برنامه و بودجه.
- قادری، محمدرضا (۱۳۸۵). بودجه‌ریزی نوین دولتی، انتشارات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.
- Bronfenbrenner, M. (1960), "A Simplified Mahalanobis Development Model", Economic Development and Cultural Change, Vol. 9, No. 1, Part 1, pp. 45-51.
- Cazes, B. (1990). "indicative Planning in France", J. of C.E. 14, 607-620.
- Chencry, H. (1984). "The Evolution of Development Planning". Journal of Policy Modeling, Vol. 6, Issue 2, pp. 159-74.
- Heal, C. M. (1973), The Theory of Economic Planning, North-Holland/ Amurizan Elsevier.
- Ibrahim, G. and V. Galt (2002). "Bye-bye central Planning hello, market hiccups: Institutional transition in Romania", Cambridge Journal of Economics, 26, 105-118.

نظریه بازی‌ها Game Theory

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با تحلیل رفتارهای متضاد و همسو در عرصه اقتصاد

سرفصل درس

- ۱- بازی و تعریف و تقسیم‌بندی‌ها
- ۲- معمای زندانی
- ۳- بازی‌های ایستا
- ۴- بازی‌های ایستا با استراتژی خالص
- ۵- بازی‌های ایستا با استراتژی مختلط
- ۶- بازی‌های پویا
- ۷- چانه‌زنی
- ۸- کاربردها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- سوری، علی (۱۳۹۲). نظریه بازی‌ها، انتشارات دانشگاه علوم اقتصادی.
- ۲- عبدلی، قهرمان (۱۳۹۳). نظریه بازی‌ها، سمت.
- 3- Fudenberg, D., & Tirole, J. (1991). *Game theory*, Massachusetts Institute of Technology.
- 4- Myerson, R.B. (1997). *Game Theory*, Harvard University Press.

اقتصاد ایران Economy of Iran

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

آشنایی دانشجویان با تحلیل مسائل اقتصاد ایران

سرفصل درس

- ۱- مروری بر تاریخ اقتصادی ایران
- ۲- تحلیل بخش‌های تولیدی اقتصاد ایران
- ۳- بودجه و برنامه‌ریزی در اقتصاد ایران
- ۴- نظام بانکی و سیاست‌های پولی در اقتصاد ایران
- ۵- نقش دولت در اقتصاد ایران

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- ابریشمی، حمید (۱۳۹۵). چالش‌های اقتصادی ایران، نور علم.
- ۲- رنانی، محسن و مویدفر، رزیتا (۱۳۹۱). چرخه‌های اصول اخلاقی و اقتصاد: سرمایه اجتماعی و توسعه در ایران، طرح نو.
- ۳- عظیمی، حسین (۱۳۹۲). مدارهای توسعه نیافتگی در اقتصاد ایران، نشر نی.
- ۴- کاتوزیان، محمد علی (۱۳۹۵). اقتصاد سیاسی ایران، مرکز.
- ۵- مؤمنی، فرشاد (۱۳۹۴). اقتصاد سیاسی توسعه در ایران امروز، نقش و نگار.

اقتصاد شهری
Urban Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی دانشجویان با تحلیل مسائل و مشکلات شهری و توسعه شهری از منظر نظریه‌های اقتصادی

سرفصل درس

- ۱- تعریف شهر و علت وجود شهرها
- ۲- نظریه‌های مکان‌یابی و استفاده از زمین شهری
- ۳- نظریه‌های ساخت شهری
- ۴- نظریه‌های رشد شهری
- ۵- نظریه‌های توزیع شهرها
- ۶- تحلیل مسائل شهرها (مسکن، حمل و نقل شهری، فقر، حاشیه‌نشینی)
- ۷- تحلیل‌های فضایی و کاربرد آن در اقتصاد شهری

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- اوسالیوان، آرتور (۱۳۹۳). مباحثی در اقتصاد شهری، ترجمه: علی قادری و جعفر قادری، نور علم.
- ۲- درکوش، سعید (۱۳۹۳). درآمدی به اقتصاد شهری، مرکز نشر دانشگاهی.
- ۳- صفری، بیژن و رضایی، علی‌اکبر (۱۳۹۳). اقتصاد شهری، سخنکده.
- ۴- قربانی، رسول (۱۳۹۴). اصول و مبانی برنامه‌ریزی شهری، سمت.
- ۵- مک‌کین، فیلیپ (۱۳۹۳). استفاده نوین شهری و منطقه‌ای، ترجمه نعمت‌الله اکبری، نور علم.

اقتصاد منطقه‌ای Regional Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با ابزارها و نظریه‌های اقتصادی در تحلیل منطقه‌ای و توزیع فعالیت‌های اقتصادی در سطح منطقه‌ای

سرفصل درس

- ۱- مقدمه‌ای بر اقتصاد منطقه‌ای
- ۲- اقتصاد فضا
- ۲- نظریه مکان‌های مرکزی
- ۴- جریان کالاها و عوامل تولید در بین مناطق
- ۵- حساب‌های منطقه‌ای
- ۶- جدول داده - ستاده منطقه‌ای
- ۷- نظریه‌های توسعه و رشد منطقه‌ای
- ۸- معرفی GIS و کاربرد آن در اقتصاد منطقه‌ای

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	✓ آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- صباغ کرمانی، مجید (۱۳۹۵). اقتصاد منطقه‌ای، سمت.
- ۲- مک کین، فیلیپ (۱۳۹۴). اقتصاد نوین شهری و منطقه‌ای، ترجمه: نعمت ا... اکبری، نور علم.
- 3- Nijkamp, P. (2007). Handbook of Regional and Regional and Urban Economics, Elsevier.

ارزیابی اقتصادی طرح‌ها

Economic Evaluation of Projects

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

شناخت و موقعیت پروژه در برنامه‌های توسعه اقتصادی و اهمیت تهیه و اجرای صحیح طرح‌ها و پروژه‌ها فرایند پیشرفت اقتصادی کشور و روابط متقابل طرح و برنامه آشنایی با روش‌های تهیه و تحلیل اقتصادی پروژه‌ها و ارزیابی آنها با توجه به معیاری متفاوت اقتصادی - اجتماعی آشنایی با شیوه‌های کاربرد تکنیک‌های نظری موجود در موارد عملی و شرایط خاص ایران، تعیین ارزش‌های مناسب منابع و محصولات در شرایط متفاوت اقتصادی

سرفصل درس

- ۱- مراحل مختلف تهیه، ارزشیابی کنترل و مدیریت پروژه
- ۲- اطلاعات اساسی در تهیه پروژه‌ها
- ۳- روش‌های ارزشیابی اقتصادی پروژه
- ۴- تفاوت‌های اساسی در ارزشیابی پروژه‌های بخش عمومی و خصوصی
- ۵- معیارهای غیراقتصادی انتخاب پروژه‌ها
- ۶- تحلیل خطر، نااطمینانی و حساسیت
- ۷- محاسبه قیمت‌های سایه‌ای و هزینه فرصت عوامل کمیاب (ارز - نیروی انسانی زمین)
- ۸- ارتباط سودآوری پروژه و مقیاس تولید
- ۹- سنجش و کاربرد اثرات خارجی در تحلیل طرح‌های بخش عمومی
- ۱۰- بهینه کردن مجموع طرح‌ها و پروژه‌های انتخاب شده در اقتصاد
- ۱۱- آشنایی با روش‌های کنترل و مدیریت پروژه

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- ۱- بلنک، لیلند و تارکوین، آنتونی (۱۳۹۳). مبانی اقتصاد مهندسی، ترجمه سید علی زیتون‌نژاد و مهرداد خادمیان. نور علم.
- ۲- ساگدن، روبرت و ویلیامز، آلن (۱۳۷۲). مبانی تحلیل هزینه - فایده عملی، ترجمه: منصور خلیلی عراقی، دانشگاه تهران.
- ۳- مزینی، امیرحسین (۱۳۹۴). ارزیابی اقتصادی طرح‌ها، سمت.
- ۴- میربد، مجید و درودیان، حسین (۱۳۹۳). آموزش کاربردی ارزیابی اقتصادی پروژه‌ها در Comfar و کاربرد آن در تهیه طرح‌های توجیهی، نوآور.

سیر اندیشه‌های اقتصادی History of Economics Thoughts

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با تحول و تکامل نظریه‌های اقتصادی از مکتب نئوکلاسیک تا عصر حاضر به منظور درک جامع‌تر و مرتبط‌تری از تئوری‌های اقتصادی و در درجه دوم مقایسه این نظریات گذشته با نظریات موجود.

سرفصل درس

- ۱- اندیشه‌ها اقتصادی در قرن وسطی و قبل از آن
- ۲- مکتب سوداگری
- ۳- مکتب طبیعیت‌گرایان
- ۴- مکتب کلاسیک
- ۵- مکتب نئوکلاسیک
- ۶- مارکس و مارکسیسم
- ۷- مکتب تاریخی
- ۸- مکتب نهادگرایی
- ۹- اندیشه‌های کینز، کینزی‌ها و کینزی‌های جدید
- ۱۰- پول‌گرایان
- ۱۱- کلاسیک‌های جدید
- ۱۲- دور تجاری حقیقی
- ۱۳- نظریه پاکینزی
- ۱۴- نظریه اتریشی
- ۱۵- نظریه‌های اقتصاد سیاسی و نهادگرایی

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓
(اختیاری)	(اختیاری)			

منابع پیشنهادی

- ۱- تفضلی، فریدون (۱۳۹۱). تاریخ عقاید اقتصادی، نی.
- ۲- دادگر، پدیا... (۱۳۹۲). تاریخ عقاید اقتصادی، سمت.
- ۳- گزجی، ابراهیم و ورهرامی، ویسا (۱۳۹۳). سیری در تفکرات و اندیشه‌های اقتصادی، نور علم.
- ۴- یوسفی، محمد رضا (۱۳۹۳). سیر اندیشه اقتصادی متفکران مسلمان، سمت.

نظام‌های اقتصادی Economic Systems

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

نظام‌های اقتصادی مختلف بنیان‌های متفاوتی را خلق کرده و گسترش می‌دهند و در نتیجه زمینه تحقق مبادلات مختلف را فراهم می‌آورند که خود منجر به مسیرهای متفاوتی از تغییرات اجتماعی می‌شود. این درس می‌تواند، از طریق بررسی نظام‌های اقتصادی، زمینه مناسبی را برای ایجاد درک و شناخت این زمینه‌ها فراهم آورد.

سرفصل درس

۱. مقدمه‌ای در خصوص نظام‌های اقتصادی
۲. نظام‌های اقتصادی بیش از سرمایه‌داری
  - برده‌داری در یونان و روم باستان
  - فنودالیسم
  - اخلاق پدربسالارانه مسیحی
  - ماهیت ضد سرمایه‌داری ایدئولوژی فنودالی
  - نظام اقتصادی اسلام
۳. برخی نظریات مهم در شکل‌گیری نظام‌های اقتصادی (نمازی، فصل دوم)
  - نظریات حکیمان یونان باستان
  - نظریات مکتب اسکولاستیک
  - نظریات مکتب مرکانتیلیسم
  - نظریات مکتب فیزیوکراتیسم
  - نظریات مکتب کلاسیک
  - نظریات معارض مکتب کلاسیک
  - نظریات نئولیبرالیسم
  - نظریات مکاتب سوسیالیسم
۴. ساختار و نهادهای نظام‌های اقتصادی
۵. نظام اقتصادی سرمایه‌داری
  - جیستی سرمایه‌داری و مولفه‌های اصلی آن
  - گذار به سرمایه‌داری اولیه و پیدایش نظریه سودآوری

- تضاد در نظریه سوداگری
- لیبرالیسم کلاسیک و پیروزی سرمایه‌داری صنعتی
- آیا سرمایه‌داری می‌تواند پایدار بماند
- دگرگونی و تغییرات در نظام سرمایه‌داری

۶. نظام اقتصادی سوسیالیسم

- اعتراضات سوسیالیستی در گرماگرم انقلاب صنعتی
- تحلیل مارکس از نظام سرمایه‌داری
- نظریه اجتماعی و اقتصادی مارکسیستی
- اثر بخشی نظام اقتصادی سوسیالیسم

۷. نظام‌های اقتصادی متاخر و معاصر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

فهرست منابع:

- اسلیتر، دن، و فرن تونکیس، (۱۳۸۶)، جامعه بازار: بازار و نظریه اجتماعی مدرن، ترجمه حسین قاضیان، نشر نی.
- پولانی، کارل، (۱۳۹۱)، دگرگونی بزرگ: خاستگاه‌های سیاسی و اقتصادی روزگار ما، ترجمه محمد مالجو، انتشارات پردیس دانش.
- چانگ، ها- چون، (۱۳۹۲)، بیست و سه گفتار درباره سرمایه‌داری، ترجمه: ناصر زرافشان، انتشارات مهر ویستا.
- روسدولسکی، رومن (۱۳۸۹) سرمایه مارکس چگونه شکل گرفت، جلد ۱ و ۲، ترجمه سیمین موحد، نشر قطره.
- شومپیتر جی. ا.، (۱۳۵۴)، کاپیتالیسم، سوسیالیسم و دموکراسی، ترجمه حسن منصور، انتشارات دانشگاه تهران.
- کاشیان، عبدالمحمد، (۱۳۹۴)، جلوه‌ای از اقتصاد ما: تلخیص اقتصادنا آیت الله سید محمد باقر صدر، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
- کوهن، جرالد آلن، (۱۳۹۳)، چراسوسیالیسم نه؟، ترجمه شاپور اعتماد، انتشارات هرمس.
- لیندبلوم، چارلز، (۱۳۸۸)، نظام بازار، ترجمه محمد مالجو، نشر نی.
- نمازی، حسین، (۱۳۸۷)، نظام های اقتصادی، شرکت سهامی انتشار.
- هانت، ای. ک. (۱۳۸۱)، تکامل نهادها و ایدئولوژی‌های اقتصادی، ترجمه سهراب بهداد، نشر آگه.
- هایک، فریدریش آگوست فون، (۱۳۹۴)، فردگرایی و نظم اقتصادی، ترجمه محسن رنجبر، نشر مرکز.
- هایلبرونر، رابرت، (۱۳۸۷)، بزرگان اقتصاد، ترجمه احمد شهسا، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
- Carson, R. L. (1990), Comparative Economic Systems, M.E. Sharpe, New York
- Doyle, E. (2005). The Economic System, Wiley.
- Pryor, F.L. (1985). A Guide Book to the Comparative Study of Economic Systems, Prentice - Hall.

پژوهش عملیاتی Operational Research

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

بررسی تحلیل ریاضی مربوط به تخصیص منابع محدود در تأمین هدف کارایی

سرفصل درس

۱- برنامه‌ریزی ریاضی

برنامه‌ریزی خطی: فرم استاندارد، نظریه راه حل، روش سیمپلکس، دوگونی

برنامه‌ریزی با اعداد صحیح: روش شناخته و مرز

الگوهای فهرستی

برنامه‌ریزی غیرخطی: بهینه‌سازی تک متغیری، بهینه‌سازی چند متغیره بدون قید

بهینه‌سازی چند متغیره مقید

برنامه‌ریزی نوع درجه دوم

برنامه‌ریزی پویای جبری

تحلیل شبکه‌ای

۲- روش‌های احتمالی

نظریه بازی‌ها

نظریه تصمیم‌گیری

برنامه‌ریزی پویای استوکاستیک

قرایندهای مارکف: زنجیره‌های مارکف (متناهی)، افق‌های نامتناهی

قرایندهای مارکف تولد-مرگ

سیستم‌های خط انتظار

سیستم‌های با نهاده نوع پواسن و نمایی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

اقتصاد پولی Monetary Economics

تعداد واحد: ۳
تعداد ساعت: ۴۸ ساعت
نوع واحد: نظری
نوع درس: اختیاری
پیش‌نیاز: اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با نظریه‌های پولی و استفاده از آن در تحلیل مسایل اقتصادی کلان

سرفصل درس

- ۱- تعریف پول، نقش پول در اقتصاد پولی، بازارهای پولی و مالی
- ۲- پایه‌های تئوریک تقاضا برای پول، تراز حقیقی، ثروت و احیاء نئوکلاسیک‌ها
- ۳- تقاضای کلان برای پول: بررسی و تحقیقات تجربی و ابداعات مالی و درجه جانشینی میان پول و سایر دارایی‌های مالی
- ۴- تقاضا برای پول و مدل‌های رسیدگی به موجودی که براساس میانگین واریانس انجام می‌شود.
- ۵- ساختار دوره‌ای بهره و تقاضا برای پول و دیدگاه اسلام از نرخ بهره
- ۶- عرضه پول و عوامل مؤثر در تغییر عرضه پول و ماهیت درون سیستمی عرضه پول
- ۷- توزیع، رشد و تقاضا برای پول
- ۸- تورم، رشد و عرضه پول
- ۹- رفتار مصرف‌کننده و تقاضا برای پول
- ۱۰- رفتار بنگاه تولیدی یا بازرگانی و تقاضا برای پول
- ۱۱- مروری بر نظریه‌های پولی و سیستم مالی
- ۱۲- تئوری پولی و اهداف آن ابزارهای کنترل حجم پول، تأخیر در اثرگذاری سیاست‌های پولی
- ۱۳- سیاست‌های پولی دولت: سیاست‌های پولی دولت قبل از انقلاب، سیاست‌های پولی دولت بعد از انقلاب (قبل از اجرای لایحه حذف بهره)، سیاست‌های پولی و تأثیر آن بر تقاضا و عرضه پول، روند سیاست‌های پولی در سیستم بانکداری بدون ربا
- ۱۴- سیاست‌های جدید پولی با توجه به اجرای قانون حذف بهره و مشکلات مربوط
- ۱۵- بحران‌های پولی و مالی
- ۱۶- نرخ بهره صفر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- تقوی، مهدی (۱۳۹۰). اقتصاد پولی (مجموعه مقالات). ترجمه، نور علم.
- 2- Godley, W., & Lavoie, M. Monetary Economics, Palgrave Macmillan.
- 3- Handa, J. (2009). Monetary Economics, Routledge, New York.
- 4- Walsh, C. E. (2010). Monetary Economics and Policy, MIT Press.

اقتصاد ریاضی Mathematical Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

آشنایی با روش‌ها و ابزارهای پیشرفته در تحلیل نظریه‌های اقتصادی

سرفصل درس

- ۱- مقدمه‌ای بر بهینه‌سازی ایستا
- ۲- مروری بر معادلات دیفرانسیل و تفاضلی
- ۳- اصول و مفاهیم بهینه‌سازی پویا
- ۴- حساب تغییرات
- ۵- نظریه کنترل بهینه
- ۶- اصل ماکزیمم
- ۷- معادلات دیفرانسیل تصادفی و کاربردهای اقتصادی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- جیل عاملی، فرخنده (۱۳۹۳). اقتصاد ریاضی با رویکرد ایستایی، سمت.
- ۲- سوری، علی (۱۳۹۶). اقتصاد ریاضی: روش‌ها و کاربردها، سمت.
- 3- Dinit, A. (1990). Optimization in Economic Theory, 2th ed., Oxford University Press.
- 4- Takayama, A. (1997). Mathematical Economics, 2th ed., Cambridge University Press.

اقتصاد پویایی Dynamic Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

آشنایی با روش‌ها و مدل‌های تحلیل پویای اقتصاد

سرفصل درس

۱- ماهیت بهینه‌سازی پویا

۲- حساب تغییرات

۳- نظریه کنترل بهینه

۴- اصل ماکزیمم

۵- نظریه کنترل بهینه تصادفی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- Adda, J., & Cooper, R. (2003). Dynamic Economics, MIT Press.
- 2- Dinić, A. (1990). Optimization in Economic Theory, 2th ed., Oxford University Press.
- 3- Takayama, A. (1997). Mathematical Economics, 2th ed., Cambridge University Press.

اقتصادسنجی پیشرفته ۲
Advanced Econometrics 2

تعداد واحد: ۳
تعداد ساعت: ۴۸ ساعت
نوع واحد: نظری
نوع درس: اختیاری
پیش‌نیاز: اقتصادسنجی پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با مباحث پیشرفته اقتصادسنجی به منظور تحلیل سری‌های زمانی اقتصادی و مالی

سرفصل درس

- ۱- مروری بر سری‌های زمانی یک متغیره
- ۲- سری‌های زمانی غیرخطی
- ۳- مدل‌سازی تغییرپذیری سری‌های زمانی (مدل‌های GARCH)
- ۴- مدل‌های VAR
- ۵- مدل‌های VECM

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	بروزه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- Enders, W. (1995). Applied Econometric Time Series, Wiley.
- 2- Green, W.H. (2011). Econometrics Analysis, 7 th ed, Pearson.
- 3- Takeshi, A. (1985). Advanced Econometrics, Oxford University Press.

تجارت بین‌الملل International Trade

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

شناخت سیاست‌ها و الگوهای بازرگانی خارجی و پرداخت‌های جهانی در سیستم‌های مختلف و ارتباط آنها با مسائل اقتصاد داخلی

سرفصل درس

۱- نظریه‌های کلاسیک تجارت بین‌الملل

۲- تجارت و رفاه

۳- نظریه‌های جدید تجارت بین‌الملل

۴- توافق‌نامه‌های منطقه‌ای و جهانی

۵- رشد اقتصادی و تجارت بین‌الملل

۶- ابزارهای سیاست‌گذاری در حوزه تجارت بین‌الملل

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	بروزة
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

۱- یور مقیم، سید جواد (۱۳۸۲). اقتصاد بین‌الملل، جلد ۱، سمت.

۲- رحیمی بروجردی، علیرضا (۱۳۹۰). اقتصاد بین‌الملل، سمت.

۳- مهدوی، ابوالقاسم (۱۳۹۵). تجارت بین‌الملل، دانشگاه تهران.

4- Thompson, H. (2011). International Economics 3rd ed., World Scientific.

مالیه بین الملل International Finance

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با دشواری‌های کنونی اقتصاد جهان از لحاظ پولی و مالی و روند آینده آنها، شناختن نهادهای پولی و مالی بین‌المللی و مکانیسم‌های پولی و مالی و تحولات آنها از جنگ جهانی دوم تا به امروز، آشنایی با راه‌حل‌هایی که برای بهبود یافتن وضع پولی و مالی بین‌المللی ارائه شده است و بررسی تحلیلی سیاست‌های پولی و مالی که با توجه به اوضاع کنونی و آینده بین‌المللی باید برای ایران برگزید.

سرفصل درس

- ۱- تراز پرداخت‌ها
- ۲- تعدیل عدم تعادل‌های داخلی و خارجی
- ۳- نظریه‌های نرخ ارز
- ۴- بحران‌های پولی و مالی
- ۵- رویکرد پولی به تراز پرداخت‌ها
- ۶- تحرک سرمایه
- ۷- یکپارچگی بین‌المللی و اتحادیه‌های پولی
- ۸- مسائل و مشکلات نظام پولی بین‌الملل

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	✓	✓
		آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	(اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- ایل یارد، دنیس و آلفرد فیلد (۱۳۹۵)، مالیه بین الملل، ترجمه محمد علی مانی، نی.
- ۲- پور مقیم، سید جواد (۱۳۸۳)، اقتصاد بین الملل، جلد ۲، سمت.
- ۳- رحیم بروجردی، علیرضا (۱۳۹۰)، اقتصاد بین‌الملل، سمت.
- 4- Thompson, H. (2011). International Economics, 3rd ed. World Scientific.

اقتصاد بخش عمومی Public Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

تجزیه و تحلیل نظریه‌های پیشرفته اقتصاد بخش عمومی در زمینه مالیات و وقوع مالیاتی با استفاده از الگوهای تحلیل نظری و الگوهای تجربی در مورد کشورهای پیشرفته صنعتی و کشورهای در حال توسعه

سرفصل درس

۱- معرفی اقتصاد بخش عمومی

۲- نقش دولت در اقتصاد

۳- مالیات‌ها

۴- بررسی اثر مالیات‌ها در مدل‌های تعادل عمومی

۵- شکست بازار و مداخله دولت

۶- کالاهای عمومی اثرات جانبی

۷- قیمت‌گذاری دولت

۸- کارایی دولت

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

۱- استیگلیتز، جوزف (۱۳۹۱). اقتصاد بخش عمومی، ترجمه: محمد مهدی عسگری و سعید رضا علی عسگری، سمت.

۲- یور مقیم، سید جواد (۱۳۹۵). اقتصاد بخش عمومی، نی.

۳- دادگر، یدا... (۱۳۹۲). اقتصاد بخش عمومی، دانشگاه مفید.

4- Myles, G. (1995). Public Economics, Cambridge University Press.

اقتصاد سیاسی Political Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

از طریق این درس دانشجویان خواهند آموخت که چگونه عوامل سیاسی و اجتماعی می‌توانند نقش برجسته‌ای در تعیین کنش‌های عوامل اقتصادی داشته باشند، از سوی دیگر مولفه‌های اقتصادی چگونه می‌توانند تصمیمات کنش‌گران سیاسی را تحت تاثیر قرار دهند.

سرفصل درس

۱. رأی دهندگان (آشنایی با اقتصاد سیاسی، رأی دادن، مشارکت)
۲. رأی دهنده میانه
۳. نفع شخص سیاسی و پاسخگویی
۴. انگیزه‌های سیاستمدار و انتخاب
۵. رسانه
۶. اختلالات و تصرف سیاسی
۷. آثار نهادی و منشأهای آن (قواعد انتخاباتی و بیمه سیاسی، ماندگاری نهادی، تضاد و تقابل، گسترش دموکراسی)
۸. رویکردهای متقدم به اقتصاد سیاسی
  - اسمیت
  - ریکاردو
  - مالتوس
  - مارکس
۹. رویکردهای متاخر به اقتصاد سیاسی
  - اقتصاد سیاسی نئوکلاسیک
  - اقتصاد سیاسی نهادگرا
  - اقتصاد سیاسی کینزی
  - رویکردهای اقتصادی به سیاست
۱۰. تحلیل پاره‌ای از موضوعات اساسی از منظر اقتصاد سیاسی
  - دولت و بازار
  - قدرت و بازار

- تورم و بیکاری
- فقر و نابرابری
- بازار و نظم اقتصادی
- بازار و ساخت اجتماعی
- ساختار و کار گزار
- نظریه های عدالت
- دگرگونی های نهادی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- 1- Acemoglu, D., & Robinson, J. (2006). Economic Origins of Dictatorship and Democracy, Cambridge Univ. Press.
- 2- Besley, T. (2006). Principled Agents: Selection and Incentives in Politics, Oxford University Press.
- 3- Besley, T., & Persson, T. (2011) Pillars of Prosperity, Princeton University Press.
- 4- Grossman, G., & Hepman, E. (2001) Special Interest Politics, MIT Press
- 5- Imbens, G., & Wooldridge, J. (2008). Recent Developments in the Econometrics of Program Evaluation.
- 6- Persson, T., & Tavellini, G. (2000). Political Economic Effects of Constitutions, MIT Press.
- 7- Weingast, B., & Wittman D. (2006) Oxford Handbook of Political Economy

نظریه قراردادها Contract Theory

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

بیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

آشنایی دانشجویان با مکانیزم‌های طراحی کارای قراردادها به منظور اجتناب از مشکلات ناشی از مخاطره اخلاقی و انتخاب

نامساعد

سرفصل درس

- ۱- مخاطره اخلاقی (Moral Hazard)
- ۲- مخاطره اخلاقی در مدل‌های یویا
- ۳- انتخاب نامساعد (Adverse Selection)
- ۴- نظریه تطبیقی (Matching Theory)
- ۵- طراحی مکانیسم و قراردادها
- ۶- قراردادهای ناقص و نظریه بتگاه

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاخی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- Bolton, P., & Dewatripont, M. (2005). Contract theory, MIT Press.
- 2- Hart, O. (1995). Firms, Contracts and Financial Structure, Oxford University Press.
- 3- Salanie, B. (1997). The Economics of Contracts: A Primer, MIT Press.
- 4- Stole, . (2001). Lectures on Theory of Contracts and Organizations, Unpublished Manuscript.

اقتصاد مالی

Financial Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی و ابزارها و بازارهای مالی و ارزشیابی اوراق بهادار در بازارهای مالی

سرفصل درس

- ۱- ابزارهای مالی
- ۲- بازارهای مالی
- ۳- ساختار ریسک نرخ‌های بهره (Risk Structure of Interest Rates)
- ۴- قیمت‌گذاری اوراق قرضه
- ۵- ساختار زمانی نرخ بهره (Term Structure of Interest Rate)
- ۶- بازار سهام
- ۷- ارزشیابی سهام
- ۸- نظریه جدید سبد دلرایی و روش‌های انتخاب سبد دلرایی
- ۹- قیمت‌گذاری دلرایی‌های سرمایه‌ای
- ۱۰- قیمت‌گذاری آربیتراژ
- ۱۱- قراردادهای آتی (Futures) و ارزشیابی آتی‌های مالی
- ۱۲- اختیارات (Options) و قیمت‌گذاری اختیارات

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
✓	✓	آزمون کتبی		
(اختیاری)	(اختیاری)	آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- ۱- ادوین التون، مارتین گرویر، استفن براون و ویلیام گوتزمان (۱۳۹۱)، نظریه جدید سید دارایی، ترجمه: علی سوری، انتشارات پژوهشکده پولی و بانکی.
- ۲- دیوید بلک ول، مارک دی گریفیتس، درو بی وینتز (۱۳۹۳)، بازارهای مالی مدرن، انتشارات پژوهشکده پولی و بانکی.
- ۳- فردریک، میشکن و استانی، ایکینز (۱۳۹۱)، بازارها و نهادهای مالی، ترجمه: حمید کردیجه، انتشارات پژوهشکده پولی و بانکی.
- 4- Johnes, C. (2008). Financial Economics, Taylor & Francis.
- 5- LeRoy, S.F., & Werner, J. (2000). Principles of Financial Economics.

اقتصادسنجی مالی Financial Econometrics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصادسنجی پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با کاربردهای اقتصادسنجی در تحلیل‌های مالی

سرفصل درس

- ۱- تحلیل رگرسیون‌های دو متغیره و چند متغیره و کاربردهای آن در اقتصاد مالی
- ۲- مدل‌سازی روابط بلندمدت در مالی
- ۳- مدل‌سازی نوسانات و همبستگی
- ۴- مدل‌های چرخشی مارکف و کاربردهای آن در مالی
- ۵- رگرسیون کوانتیل و کاربردهای آن در مالی
- ۶- مدل‌های شبیه‌سازی
- ۷- تخمین ساختار زمانی نرخ‌های بهره
- ۸- مدل‌های سری زمانی غیرخطی TAR و STR
- ۹- الگوهای متغیر وابسته محدود و کاربردهای آن در مدیریت ریسک
- ۱۰- حادثه پژوهی (Event Study)
- ۱۱- پیش‌بینی مبتنی بر روش‌های سری زمانی و شبکه‌های عصبی مصنوعی
- ۱۲- روش‌های ناپارامتریک و کاربرد آنها در مالی
- ۱۳- کاربردهای اقتصادسنجی در انتخاب استراتژی‌ها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/اشغالی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- Brooks, C. (2014). *Introductory Econometrics for Finance*, Cambridge University Press.
- 2- Campbell, J. Y., Lo, A.W., And Mackinlay, A.C. (2007). *The Econometrics of Financial Markets*, Princeton University Press, Princeton.
- 3- Mills, T.C., & Markellos, R. N. (2010) *The Econometric Modelling of Financial Time Series*, Cambridge University press.

روش کمی در اقتصاد مالی

Quantitative Methods in Financial Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصادسنجی پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با ابزارها و نرم‌افزارها برای تحلیل‌های مالی و مدل‌سازی مالی

سرفصل درس

- ۱- سری‌های زمانی مالی و ویژگی‌های آن‌ها
- ۲- تحلیل سری‌های زمانی خطی و برخی کاربردهای آن
- ۳- مدل‌های غیرخطی و کاربردهای آن
- ۴- تحلیل داده‌ها با فرآوانی بالا
- ۵- ریز ساختارها در بازارهای مالی (Market Microstructure)
- ۶- مدل‌های زمان پیوسته (Continuous-Time Models) و کاربردهای آن در مالی
- ۷- ارزش در معرض خطر
- ۸- تئوری ارزش بیش از حد بزرگ (Extreme Value Theory)
- ۹- تحلیل سری‌های زمانی چند متغیره و برخی کاربردهای آن در مالی
- ۱۰- تحلیل مولفه‌های اصلی و مدل‌های عاملی
- ۱۱- مدل‌سازی نوسانات
- ۱۲- مدل‌های حالت فضا و کالمن فیلتر
- ۱۳- روش‌های مونت کارلو مبتنی بر زنجیره مارکف
- ۱۴- بهینه‌یابی پرتفوی
- ۱۵- مدیریت ریسک اعتباری
- ۱۶- شبکه‌های مالی

روش ارزیابی:			
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- J.A. Ryan (2013). Quantitative Financial Modelling Framework. Edition 6. McGraw – Hill Irvin.
- 2- Tsay, R. S. (2010). Analysis of Financial Time Series, Third Edition, John Wiley & Sons, Inc., Publicatio.
- 3- Wilmott, P. (2007). Paul Wilmott, Quantitative Finance, Edition 2, John Wiley & Sons Ltd, West Sussex.

اقتصاد صنعتی
Industrial Economics

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی دانشجویان با مفاهیم، ابزارها و فنون تحلیل اقتصاد صنعتی و رفتار بنگاه

سرفصل درس

- ۱- مقدمه‌ای بر اقتصاد صنعتی
- ۲- تمرکز و شاخص‌های تمرکز
- ۳- قدرت انحصاری و شاخص‌های اندازه‌گیری
- ۴- کارایی و بهره‌وری بنگاه: مفاهیم و اندازه‌گیری
- ۵- کاربرد نظریه بازی‌ها در اقتصاد صنعتی
- ۶- شکست بازار

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- احمدیان، سعید (۱۳۸۹). رویکرد نوین در اقتصاد صنعتی، دانشگاه تهران.
- ۲- خدادادکاشی، فرهاد (۱۳۸۸). ساختار و عملکرد بازار، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی.
- 3- Heather, K. (2002). The Economics of Industries and Firms, Prentice Hall.
- 4- Philips, L. (1998). Applied Industrial Economics, Cambridge University Press.

اقتصاد بیمه Economics of Insurance

تعداد واحد: ۲
تعداد ساعت: ۴۸ ساعت
نوع واحد: نظری
نوع درس: اختیاری
پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با بازار بیمه و تحلیل رفتار بیمه‌گران و بیمه‌گذاران با استفاده از مدل‌های اقتصادی به‌ویژه با توجه به موضوع اطلاعات نامتقارن

سرفصل درس

- ۱- بیمه و نقش آن در اقتصاد
- ۲- مطلوبیت انتظاری
- ۳- ریسک، اندازه‌گیری و مدیریت
- ۴- تقاضای بیمه
- ۵- کاستنی‌های، فرانشیزها و دیسک‌های غیرقابل بیمه
- ۶- عرضه بیمه
- ۷- اطلاعات نامتقارن در بازار بیمه
- ۸- تقلب در بازار بیمه
- ۹- قیمت‌گذاری بیمه
- ۱۰- مقررات و تنظیم بازار بیمه

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- دیون، ژرژ و اسکات ای، هرینگتون (۱۳۸۴). مجموعه مباحثی از اقتصاد بیمه، به کوشش: عبدالناصر همتی و علی دهانی و همکاران، پژوهشکده بیمه، چاپ اول.
- ۲- ریس، رای و اجیم وامیا (۱۳۹۰). اقتصاد خرد پیشرفته بیمه، ترجمه: علی سوری، پژوهشکده بیمه، چاپ اول.
- ۳- زوقل و ایسن، اقتصاد بیمه، ترجمه: وحید ماجد، پژوهشکده بیمه، پژوهشکده بیمه.
- ۴- سوری، علی (۱۳۹۲). اقتصاد بیمه، نشر فرهنگ شناسی.
- 5- Seag, H.S. (201). The Economic of Risk and Insutance, Wiley – blacjwell, USA.

اقتصاد اخلاقی

Ethical Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

علم اقتصاد رایج، بنا به نظر بسیاری از اقتصاددانان از یک خلاء رنج می‌برد و آن جدایی این علم از اخلاق است، علمی که در اصل علمی انسانی است. پدر علم اقتصاد، آدام اسمیت، خود مدرس فلسفه اخلاق بود و خود علم اقتصاد نیز مدت‌های مدید به متابه شاخه‌ای از علوم اخلاقی مطرح می‌شد. لذا به جاست که بپرسیم: چرا اقتصاد از اخلاق جدا شد؟ آیا این جدایی به نفع علم اقتصاد بوده است یا به ضرر آن؟ آشتی میان اخلاق و اقتصاد چگونه امکان‌پذیر است و در صورت آشتی و پیوند این دو، آیا می‌توان به پیشرفت علم اقتصاد و واقع بینانه‌تر شدن و در نتیجه، کاربردی‌تر شدن نظریه‌های آن امیدوار بود؟ چگونه می‌توان اقتصاد خرد پیشرفته استاندارد و اقتصاد کلان استاندارد را در قالب مسائل و گزاره‌های اخلاقی مطرح کرد؟ طیف وسیعی از مطالعات اقتصادی در نظریه‌های جدید را همین مباحث تشکیل می‌دهد.

سرفصل درس

- ۱- پیشینه و مفهوم شناسی
- ۲- اخلاق و اقتصاد تحلیلی
- ۳- اخلاق و اقتصاد تدبیری و هنجاری
- ۴- اخلاقیات و اقتصاد
- ۵- بازار و اخلاق
- ۶- دولت، اخلاق و اقتصاد
- ۷- موضوعات ویژه (اخلاق توسعه، توسعه اقتصادی و توسعه اخلاقی، نسبت اقتصاد اخلاقی و اقتصاد دینی، جنبه‌های اخلاقی اقتصاد ریاضی، اخلاق پول و نقد قدرت چاپ پول و انحصار پولی دولت از منظر اتریشی‌های جدید، نقد اخلاقی نئولیبرالیسم اقتصادی: شواهدی از نهادهای بین‌المللی بیشتر با تکیه بر اجماع پسا‌واشنگتنی، اخلاق و تولید، اخلاق و توزیع، اخلاق و مصرف، عدالت اجتماعی، اخلاق محیط زیست و مقایسه رویکرد اسلامی با نگرش اقتصاد متعارف)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

- ۱- دادگر، یداء و نمازی، حسین (۱۳۸۵). ارتباط اقتصاد متعارف یا اقتصاد ارتدکس و اقتصاد اخلاق مدار: موضوعات انتخابی در اقتصاد و اقتصاد اسلامی، شرکت سهامی انتشار.
- ۲- دادگر، یداء... (۱۳۹۴). ابعاد اساسی در اخلاق و اقتصاد انتشارات سمت.
- ۳- سن، آمارتیا (۱۳۷۷). اخلاق و اقتصاد، ترجمه: حسن فشارکی، تهران، نشر شیرازه.
- ۴- هاسمن، داتیل و مک فرسون، مایکل (۱۳۸۶). تجزیه و تحلیل اقتصادی و فلسفه اخلاق، مجموعه مترجمان: یداء، دادگر و دیگران، مؤسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی.
- ۵- هملین، آلن (۱۳۸۶). اخلاق و اقتصاد، مترجمان: افشین خاکباز و محمدحسین هاشمی، ویراستار: حسین راغفر، تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.
- 6- Hamlin, A. (1986). Five Views of Ethics, in Ethics, Economics and the State.
- 7- Knight, Frank H. (1939). Ethics and Economic Reform, *Economica*, Nre Series, Vol. 6, No. 23, 296-321.
- 8- Peil, J., & Van Staveren, I. (2009). *Handbook of Economics and Ethics*, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, UK. Northampton, MA, USA.
- 9- Schelling, T. (1984). Economic Reasoning and the Ethics of Policy, In *Choice and Consequence*, Cambridge: Harvard University Press, pp. 3-26.
- 10-Sen, A. (1987). On Ethics and Economics, Basil lack well, Oxford and 123-136 (esp, 123-132).
- 11-Sictovsky, T. (1992). *The Joyless Economy* (revised ed.) New York: Oxford.
- 12-Varian, H. (1985). *Distributive Justice, Welfare Economics and the Theory of Fairness*, Philosophy and Public Affairs.

اقتصاد رفتاری Behavioral Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با رویکردهای جدید تحلیل رفتارها در اقتصاد

سرفصل درس

- ۱- نظریه تصمیم‌گیری رفتاری
- ۲- انتخاب تحت شرایط عدم اطمینان
- ۳- زیان‌گریزی و نظریه مرجع
- ۴- قضاوت احتمالاتی
- ۵- انتخاب بین دوره‌ای
- ۶- نظریه بازی رفتاری
- ۷- نظریه و شواهد برای پاسخ‌های اولیه به بازی‌ها
- ۸- انتخاب تعادل به کمک یادگیری

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- Altman, M. (2006). Handbook of Behavioral Economics, M.E. Sharpe, New York.
- 2- Colin Camerer, George Loewenstein, & Matthew R. (2003). Editors, Advances in Behavioral Economics, Princeton, NJ: Princeton University Press.
- 3- Colin Vanerer (2003). Behavioral Game Theory: Experiments on Strategic Interaction, Princeton.
- 4- Diamond, P., & Vartiainen, H. (2007). Behavioral Economics, Princeton University Press.
- 5- Vincent Crawford, Theory and Experiment in the Analysis of Strategic Interaction.

اقتصاد تجربی Experimental Economics

تعداد واحد: ۳
تعداد ساعت: ۴۸ ساعت
نوع واحد: نظری
نوع درس: اختیاری
پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با طراحی مدل‌های اقتصادی به صورت آزمایشگاهی

سرفصل درس

- ۱- اصول طراحی آزمایش برای اقتصاد
- ۲- آزمایش‌های تعادل بازار
- ۳- مدل‌های یادگیری و رتبه‌بندی شناختی
- ۴- بازیابی ترجیحات
- ۵- همکاری و کالای عمومی
- ۶- تخمین ساختاری با آزمایش
- ۷- انتخاب بین دوره‌ای
- ۸- کاربردهای آزمایش میدانی
- ۹- اقتصاد رفاه آزمایش

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- Guala, F. (2005). The Methodology Experimental Economics, Cambridge University Press.
- 2- Kagel, J.H., Battalio, R.C., & Creen, L. (1995). Economic Choice Theory: An Experimental Analysis of Animal Behavior, Cambridge University Press.
- 3- Keyel, J., & Roth, A. (1995). Handbook of Experimental Economics, Princeton University Press.
- 4- Smith V.L. (2000). Bargaining and Market Behavior: Essays in Enpermental Economics, Cambridge University Press.

اقتصاد اطلاعات
Information Economics

تعداد واحد: ۳
تعداد ساعت: ۴۸ ساعت
نوع واحد: نظری
نوع درس: اختیاری
پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با طراحی مدل‌های اقتصادی به صورت آزمایشگاهی

سرفصل درس

- ۱- تصمیم‌گیری در شرایط نااطمینانی
- ۲- مدل‌های استاتیک کثرتاری
- مساله کارفرما-کارگزار
- کثرتاری در تیم‌ها
- ارزیابی عملکرد نسبی
- ۳- مدل‌های پویای کثرتاری
- ۴- مدل‌های استاتیک انتخاب معکوس
Screening -
Signaling -
- ۵- مدل‌های پویای طراحی مکانیزم
- تبعیض قیمتی
- انحصار کالاهای بادوام

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓	✓	آزمون کتبی		
(اختیاری)	(اختیاری)	آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

I. Shapiro, Carl, and Hal Varian. Information Rules: A Strategic to the Network Economy. Cambridge, MA: Harvard Business School Press, 1998.

2. Brynjolfsson, Erik, and Adam Saunders. *Wired for Innovation: How Information Technology is Reshaping the Economy*. Cambridge, MA: MIT Press, 2009.
3. Saloner, Garth, and A. Michael Spence. *Creating and Capturing Value: Perspectives and Cases on Electronic Commerce*. New York, NY: John Wiley & Sons, 2001.
4. Brynjolfsson, Erik, and Brian Kahin, eds. *Understanding the Digital Economy*. Cambridge, MA: MIT Press, 2000.
5. Liebowitz, Stan. *Re-Thinking the Network Economy: The True Forces that Drive the Digital Marketplace*. New York, NY: American Management Association, 2002.
6. Varian, Hal, Joe Farrell, and Carl Shapiro. *The Economics of Information Technology: An Introduction*. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 2005.

طراحی بازار Market Design

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با روش‌های طراحی مکانیسم و طراحی بازار

سرفصل درس

- ۱- مقدمه: آشنایی با طراحی بازار
- ۲- طراحی مکانیسم مقدماتی
- ۳- تطبیق یک سوپه
- ۴- مکانیسم تطبیق تصادفی
- ۵- تخصیص بدیهی منابع
- ۶- تطبیق دو سوپه
- ۷- قرارداد زود هنگام، زمان‌بندی و ازدحام
- ۸- تطبیق برای فضای کالای غنی‌تر
- ۹- مدل‌های بزرگ تطبیق دو سوپه
- ۱۰- انتخاب مدرسه و تخصیص دانش‌آموز
- ۱۱- انتخاب مدرسه و اقدام ضد تبعیض
- ۱۲- طراحی مکانیسم همراه با اشتغال‌دهایی حراج دیگری
- ۱۳- بنیان‌های بیزی
- ۱۴- برابری درآمد و عایدی
- ۱۵- نتایج سهم حراج
- ۱۶- بازارهای بر خط
- ۱۷- وابستگی تجمع‌سازی اطلاعات
- ۱۸- حراج چند واحدی
- ۱۹- حراج بسته‌ای و ترکیبی
- ۲۰- باز فروش
- ۲۱- سادگی و عقلانیت

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- 1- Klemperer, P. (2004). Axioms of Cooperative Decision Making. Econometric Society Monograph Series, Cambridge University Press.
- 2- Krishna, V. (2002). These other Books May of Interest, Auction Theory, Academic Press.
- 3- Milgrom, P. (2004). Putting Auction Theory to Work. Churchill Lectures, Cambridge University Press.
- 4- Roth Alvin E., & Sotomayor, M. (1990). Two – Sided Matching: A Study in Game Theoretic Modelling and Analysis. Econometric Society Monograph Series, Cambridge University Press.
- 5- Shiller, R. (1998). Marco Markes: Creating Institutions for Managing Society's Largest Economic Risks. Clarendon Lectures, Oxford university Press.

سازماندهی صنعتی
Industrial Organization

تعداد واحد: ۲
تعداد ساعت: ۴۸ ساعت
نوع واحد: نظری
نوع درس: اختیاری
پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با کاربرد تحلیل های اقتصاد خرد پیشرفته در خصوص رفتار بنگاهی در بازار محصولات صنعتی

سرفصل درس

- ۱- مدل های ایستای رقابتی
- ۲- تفاوت در محصول
- ۳- حراج
- ۴- جستجوی (پراکندگی قیمت)
- ۵- تبلیغ محصول
- ۶- تبانی در بازار با تکرار بازی
- ۷- مدل های ایستای ورود و خروج
- ۸- مدل های پویای ورود و خروج
- ۹- اقتصاد رفتاری در سازماندهی صنعتی
- ۱۰- بنگاه های دانش بنیان و نفوذ فن آوری

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- Belleflamme, P., & Peitz, M. (2015). Industrial Organization: Markets and Strategies, Cambridge University Press.
- 2- Cabral, L. M. B. (2000). Industrial Economics, MIT Press.
- 3- Teerole, J. (1988). The Theory of Industrial Organization, MIT Press.

اقتصاد آموزش Education Economics

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

در گذشته تحلیل مسائل مربوط به تعلیم و تعلم به حوزه علوم تربیتی و روانشناسی محدود می‌شد. ورود متخصصان علم اقتصاد به این عرصه کمک می‌کند تا از زاویه دیگری به تحلیل مسائل و رفتارها در رابطه با آموزش پرداخته شود. حیطه اقتصاد آموزش بسیار وسیع است و موضوع محوری آن نقش سرمایه انسانی در اقتصاد و آثار آن است. و همچنین آشنایی با تحلیل بخش آموزش و برنامه‌ریزی‌های آموزشی از دیدگاه اقتصادی.

سرفصل درس

بخش اول: مباحث مقدماتی

۱. آموزش: کالای خصوصی یا عمومی؟

۲. اهداف آموزش

۳. پیدایش و موضوع اقتصاد آموزش

بخش دوم: آموزش در عقاید اقتصاددانان کلاسیکی

۱- اسمیت، مالتوس و میل

۲- آموزش، مالیات و باز توزیع درآمد

بخش سوم: سرمایه انسانی

۱- تاریخچه و مفهوم سرمایه انسانی

۲- سرمایه‌گذاری در سرمایه انسانی

۱- فرایند انباشت

۲- نقش خانواده

۱- تقاضا برای سرمایه انسانی و تابع دستمزد

۲- آموزش والدین و عملکرد تحصیلی فرزندان

۳- اثر درآمد خانواده

۳- سرمایه انسانی در تولید و مصرف خانوار

۴- نقش محیط آموزشی

بخش چهارم: منافع آموزش

۱- منافع خصوصی

۲- منافع عمومی

۳- شواهد جهانی

۴- دخالت دولت در بازار آموزش

- ۱- معایب آموزش دولتی
- ۲- طرح پارانه نقدی
- ۳- طرح بن تحصیلی
- ۴- مقایسه طرح پارانه نقدی و بن
- ۵- چالش کارایی - برابری

- ۱- تبادل کارایی - برابری با وجود آثار خارجی
- ۲- تبادل کارایی - برابری بدون آثار خارجی

بخش پنجم: بازدهی آموزش

- ۱- معادله درآمد مینسر
- ۲- معیارهای بازدهی
- ۳- سطح بهینه آموزش
۱. الگوی تحصیل
۲. الگوی سرمایه گذاری - مصرف
۳. الگوی درآمد - تجربه کاری
۴. الگوی دو دوره ای
۵. الگوی زمان پیوسته

بخش ششم: آموزش ضمن خدمت

- ۱- رفتار بنگاه
  - ۲- آموزش عمومی
  - ۳- آموزش اختصاصی
  - ۴- آموزش به مثابه پیشرفت فنی
- بخش هفتم: رویکردهای متفاوت به نقش آموزش
- ۱- نظریه فیلتز
  - ۲- نظریه علامت‌دهی
  - ۳- نظریه غربالگری

بخش هشتم: موضوعات فتنخایی در باب آموزش و توسعه اقتصادی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

- Arrow, Kenneth J. (1973), «Higher Education as a Filter», *Journal of Public Economics*, Vol. 2, pp.193-216.
- Becker, Gary S. (1993), *Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education*, Chicago and London: The University of Chicago Press.
- Brewer, Dominic J. and McEwan, Patrick J. (2010), *Economics of Education*, Oxford: Academic Press.
- Checchi, Daniele (2006), *The Economics of Education: Human Capital, Family Background and Inequality*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Friedman, Milton (2002), *Capitalism and Freedom*, Chicago and London: The University of Chicago Press.
- McMahon, Walter W. (2002), *Education and Development: Measuring the Social Benefits*, New York: Oxford University Press.
- Mincer, Jacob (1958), «Investment in Human Capital and Personal Income Distribution», *Journal of Political Economy*, Vol. 66, No. 4, pp. 281-302.
- Schultz, Theodore W. (1971), *Investment in Human Capital: The Role of Education and of Research*, New York: The Free Press.
- Spence, Michael (1973), «Job Market Signaling», *Quarterly Journal of Economics*, Vol. 87, No. 3, pp. 355-374.
- Stiglitz, Joseph E. (1975), «The Theory of "Screening," Education, and the Distribution of Income», *American Economic Review*, Vol. 65, No. 3, pp. 283-300.

اقتصاد مسکن Housing Economics

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با تحلیل بازار مسکن و برنامه‌ریزی مسکن

سرفصل درس

۱- مسکن و مسائل و مشکلات آن

۲- بازار مسکن (عرضه و تقاضا)

۳- نقش دولت در بازار مسکن

۴- تأمین مالی مسکن

۵- مسکن اجتماعی

۶- حاشیه نشینی

۷- سیاست‌های توسعه مسکن در ایران و جهان

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- حسنی، احمد و خلیلی عراقی، منصور (۱۳۹۱). درآمدی بر اقتصاد مسکن، دانشگاه تهران.
- 2- Muth, R. F., & Goodman, A.C. (2005). The Economics of Housing Markets, Routledge.
- 3- O' Sullivan, T., & Gibb, K. (2003). Housing Economics and Public Policy, Blackwell.

اقتصاد نیروی کار Labor Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد کلان پیشرفته ۱

هدف

یکی از الزامات جدی برای دانشجویان رشته اقتصاد، آشناسازی فارغ‌التحصیلان با مسائل، چالش‌ها و رویکردهای موجود در بازار کار است. ارائه درس اقتصاد نیروی کار دانشجویان را قادر می‌سازد تا درک بهتری از کاستی‌های بازار کار به دست آورند و بهتر بتوانند از منظر اقتصادی مسائل آن را تحلیل کرده و به ارائه راهکارهای اجرایی و سیاستی مربوط بپردازند.

سرفصل درس

بخش اول: مقدمه‌ای بر اقتصاد نیروی کار

۱. تاریخچه اقتصادی بازار کار

۲. عاملان اقتصادی در بازار کار

بخش دوم: عرضه کار

۱. اندازه‌گیری میزان نیروی کار

۲. ترجیحات نیروی کار

۳. محدودیت بودجه

۴. متعنی عرضه کار

۵. عرضه کار در چرخه عمر

بخش سوم: تقاضای کار

۱. تابع تولید

۲. تصمیم اشتغال در کوتاه مدت

۳. تصمیم اشتغال در بلند مدت

۴. تبعیض منصفانه

۵. قاعده مارشال در رابطه با تقاضای مشتقی

۶. آثار حداقل دستمزد بر اشتغال

۷. هزینه‌های تعدیل و تقاضای کار

بخش چهارم: تعادل در بازار کار

۱. تعادل رقابتی

۲. تأثیر مالیات‌ها و یارانه‌ها

۳. اثر مهاجرت بر بازار کار

۴. الگوی تار عنکبوتی

۵. انحصار خرید در بازار کار
  ۶. انحصار کامل در بازار کار
- بخش پنجم: جبران تفاوت در دستمزدها
۱. بازاری برای مشاغل پرخطر
  ۲. تابع دستمزد ضمنی
  ۳. مقررات گذاری برای ایمنی و سلامت نیروی کار
- بخش ششم: سرمایه انسانی
۱. الگوی تحصیلات
  ۲. آموزش و درآمد
  ۳. بازدهی تحصیلات
  ۴. تحصیلات به عنوان یک علامت در بازار کار
  ۵. آموزش ضمن خدمت
- بخش هفتم: ساختار دستمزد
۱. توزیع درآمد
  ۲. ستجش نابرابری
  ۳. نابرابری بین نسلی
- بخش هشتم: تحرک نیروی کار
۱. مهاجرت جغرافیایی به منزله سرمایه گذاری در سرمایه انسانی
  ۲. گردش نیروی کار
  ۳. آموزش اختصاصی و گردش نیروی کار
  ۴. گردش نیروی کار و منحنی درآمد - سن
- بخش نهم: تبعیض در بازار کار
۱. نژاد و جنسیت در بازار کار
  ۲. ضریب تبعیض
  ۳. تبعیض کارفرما
  ۴. تبعیض شاغلین
  ۵. تبعیض مشتری
  ۶. تبعیض آماری
  ۷. اندازه گیری تبعیض
- بخش دهم: اتحادیه های کارگری
۱. عضویت در اتحادیه
  ۲. اتحادیه های انحصاری
  ۳. چانه زنی کارا
  ۴. آثار دستمزدی و غیر دستمزدی اتحادیه ها
- بخش یازدهم: بیکاری
۱. انواع بیکاری
  ۲. نرخ پایدار بیکاری
  ۳. جستجوی شغل

- ۴. بیمه بیکاری
- ۵. فرضیه جانشینی بین دوره‌ای
- ۶. فرضیه انتقال بخشی
- ۷. قراردادهای ضمنی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- سبحانی، حسن (۱۳۹۰). اقتصاد کار و نیروی انسانی. سمت.
- 2- Borjas, George J. (2013), Labor Economics, New York: McGraw-Hill.
- 3- KIEFER, NICHOLAS M, and GEORGE R. NEUMANN, (1989), Search models and applied labor economics, CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS.
- 4- Ehrenberg, Ronald G. and Robert S. Smith, (2012), Modern labor economics: theory and public policy, Pearson Education.

ریاضیات مالی Financial Mathematics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف

آشنایی با روش‌ها و ابزارهای تحلیل کمی در بازارهای مالی

سرفصل درس

- ۱- متغیرهای تصادفی
- ۲- فرایندهای تصادفی
- ۳- نظریه اندازه و احتمال
- ۴- مروری بر مشتقات مالی
- ۵- حساب دیفرانسیل تصادفی
- ۶- مارتینگل
- ۷- حرکت براونی
- ۸- لم ایتو
- ۹- انتگرال ایتو
- ۱۰- معادلات دیفرانسیل تصادفی
- ۱۱- معادله دیفرانسیل بلک - شولز و کاربردهای آن

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- ۱- سوری، علی و عزت‌الله عباسیان (۱۳۹۶). ریاضیات مالی، نور علم.
- 2- Compoietic, C., & Markarov, N.R. (2014). Financial Mathematics, CRC Press.
- 3- Pascucci, A., & Runggaldier, W.J. (2012). Financial Mathematics, Springer.
- 4- Roberts, A.J. (2009). Elementary Calculus of Financial Mathematics, Siam.

اقتصاد محاسباتی Computational Economics

تعداد واحد: 3

تعداد ساعت: 48 ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته 1 و اقتصاد کلان پیشرفته 1

هدف

ایجاد مهارت در دانشجویان دوره کارشناسی ارشد برای به‌کارگیری روش‌های حل عددی مدل‌های اقتصادی

سرفصل درس

- 1- مدل‌های رشد اقتصادی: مدل رشد چاکراواریتی، مدل رشد تیلور - لوهلیگ، اجرای مدل‌ها در برنامه Excel و MATLAB
- 2- مدل‌های تعادل عمومی محاسبه پذیر: مدل‌های داده - ستاده، ماتریس حسابداری اجتماعی (SAM)، مدل‌های تعادل عمومی محاسبه پذیر (CGE)، اجرای مدل‌ها در برنامه GAMS
- 3- نظریه بازی‌ها: تعادل نش، تعادل برتراند، تعادل تابع عرضه، اجرای مدل در برنامه MATLAB

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- Brown, D., & Kubler, F. (2008) Computational Aspects of General Equilibrium Theory, Springer.
- 2- Dadkhah, K. (2011). Foundations of Mathematical and Computational Economics, Springer.
- 3- David, A., Kendrick, P., Ruben, M., & Hans M.A. (2006). Computational Economics. Princeton University Press.
- 4- Hans, A. M., Kendrick, d.A., Rust, J. *1996 & 2006). Handbook of Computational Economic, Vol. I & II, Elsevier Science B. V.
- 5- Leigh T., & Kenneth L. J. (2006) Handbook of Computational Economics. 2, Amsterdam: North - Holland Publishing Co.

فرایندهای تصادفی Stochastic Processes

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

آشنایی با فرایندهای تصادفی به منظور تسلط دانشجویان ابزارها و روش‌های تحلیل سری‌های زمانی اقتصادی و مالی

سرفصل درس

- ۱- مقدمه‌ای بر احتمال
- ۲- متغیر تصادفی
- ۳- فرآیند تصادفی
- ۴- توزیع‌های شرطی و امید ریاضی شرطی
- ۵- مارتنگال
- ۶- فرآیند مارکف و کاربردهای آن
- ۷- فرآیند پواسن
- ۸- فرایندهای تصادفی با زمان پیوسته
- ۹- حرکت براونی
- ۱۰- حساب دیفرانسیل تصادفی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی شفاهی	✓	✓

منابع پیشنهادی

- 1- Callager, R. C. (2012). Stochastic Processes: Theory and Applications, Cambridge University Press.
- 2- Lawler, C. F. (2006). Introduction to Stochastic Processes, Chapman & Hall/ CRC.
- 3- Pinsky, M.A., & Karlin, S. (2011). An Introduction to Stochastic Modeling, Elsevier.

اقتصاد کشاورزی Agricultural Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱

هدف درس

یکی از وجوه توسعه اقتصادی جامع‌نگر، توسعه بخش کشاورزی است. آشنایی دانشجویان با نظریه‌ها، راهبردها و سیاست‌های گسترش بخش کشاورزی در ایجاد درکی کامل از توسعه اقتصادی حائز اهمیت است.

سرفصل درس

بخش اول: توسعه پایدار کشاورزی

۱. مفهوم پایداری

۲. اهداف توسعه پایدار

۳. نظریه‌های توسعه پایدار

۴. انواع پایداری در کشاورزی (اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی)

۵. نقش روستا در توسعه پایدار کشاورزی

۶. کشاورزی پایدار و محیط زیست

بخش دوم: استراتژی انقلاب سبز

۱. بهره‌وری و اندازه مزرعه

۲. انقلاب سبز اولیه

۳. رشد کشاورزی و فقر روستایی

۴. یک استراتژی کامل با پیشگامی کشاورزی

بخش سوم: تجارت بین‌الملل محصولات کشاورزی

۱. سیاست‌های تجارت کشاورزی

۲. موانع تجاری

۳. آثار تعرفه

۴. سیاست توسعه صادرات کشاورزی

بخش چهارم: سیاست‌های کشاورزی

۱. مقدمه

۲. تحلیل رقابت‌پذیری

۳. آثار مداخله دولت در بازارهای کشاورزی

۴. سیاست پرداخت مستقیم

۵. سیاست حمایت قیمتی

۶. سیاست غذای ارزان

۷. سیاست قیمت تضمینی در ایران

بخش پنجم: مدیریت ریسک کشاورزی

۱. انواع ریسک

۲. بیمه محصولات کشاورزی

۳. استراتژی مدیریت ریسک درآمد

بخش ششم: تحلیل قیمت محصولات کشاورزی

۱. منابع ریسک قیمت در بازار

۲. قیمت‌گذاری در شرایط عدم اطمینان

۳. بورس کالاهای کشاورزی

۴. عوامل مؤثر بر حاشیه بازاریابی

بخش هفتم: بازاریابی محصولات کشاورزی

۱. نقش بازاریابی در سیستم تجاری کشاورزی

۲. نقش نهادهای بازاریابی

۳. زنجیره عرضه و ارزیابی کارایی آن

۴. ذخیره‌سازی و اهداف آن

۵. مدیریت حمل و نقل

بخش هشتم: تأمین مالی کشاورزی

۱. مفهوم تأمین مالی در کشاورزی

۲. انواع روش‌های تأمین مالی

۳. تأمین مالی درون و بیرونی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی شفاهی	✓ (اختیاری)

فهرست منابع:

- گریفین، کیت (۱۳۸۴)، راهبردهای توسعه اقتصادی، ترجمه: حسین راغفر و محمد حسین هاشمی، تهران: نشر نی.
- نورتون، راجر (۱۳۹۰)، تأمین مالی خرد پیشرفته کشاورزی، ترجمه: محمد تقی جمشیدی بروجردی، انتشارات سپهر.
- Chopra and Meindl (2006), Supply Chain management: Strategy, Planning and Operation.
- Helmbeverger, P. G. and Chavaz, P. J. (1996), The Economics of Agricultural Prices.
- Houck, J. P. (1986), Elements of Agricultural Trade Policies, MacMillan.

اقتصاد نهادگرا
Institutional Economics

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

هدف اصلی این درس آشنا ساختن دانشجویان با برخی از مفاهیم و نظریه‌های پایه‌ای اقتصاد نهادگراست که از آن به عنوان اصلی‌ترین بدیل اقتصاد جریان اصلی یاد می‌شود.

سرفصل درس:

- ۱- چرا نهادها اهمیت دارند؟
- ۲- چرا اقتصاد نهادگرا اهمیت دارد؟
- ۳- اقتصاد نهادگرایی قدیم
  - اقتصاد نهادی ویلن: نهادگرایی تکاملی
  - اقتصاد نهادی کامنز: نهادها به مثابه کنش جمعی
  - اقتصاد نهادی میچل: نهادگرایی به مثابه یک رویکرد کمی
- ۴- اقتصاد نهادگرایی جدید
  - اقتصاد نهادی کوز: خصایص مبادلات و هزینه‌های مبادلاتی
  - اقتصاد نهادی ویلیامسون: محیط نهادی و ساختارهای حکمرانی
  - اقتصاد نهادی نورث: نهادها و تغییرات نهادی
- ۵- نهادگرایی و توسعه اقتصادی
  - فهم رابطه بین نهادها و توسعه اقتصادی
  - گسترش چرخش نهادی: مالکیت، سیاست و مسیرهای توسعه
  - نهادها و توسعه بازار
  - توسعه اقتصادی و اقتصاد نهادگرایی جدید
  - شواهد تجربی در خصوص اهمیت نهادها در فرایند توسعه اقتصاد

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی شفاهی	✓	✓

فهرست منابع:

• ویلن، تورستین، (۱۳۸۳)، نظریه طبقه مرفه، ترجمه فرهنگ ارشاد، نشرنی.

- Chang, Ha-Joon (ed.) (2007), Institutional Change and Economic Development, United Nations University Press.
- Chavance, B. (2009), Institutional Economics, Routledge.
- Coase, R. (1937), "The Nature of Firm", *Economica*, Vol. 4, No. 16., pp. 386-405.
- Commons, J. R. (1934). *Institutional Economics*, the Macmillan Company.
- Groenewegen, J. et al. (2010), *Institutional Economics: An Introduction*, Palgrave, Macmillan.
- Harriss, John, J. Hunter and C. M. Lewis (ed.) (1995), *The New Institutional Economics and Third World Development*. Routledge.
- Hodgson G. M. (2004), *The Evolution of institutional Economics: Agency Structure and Darwinism in American institutionalism*. Routledge.
- Menard, C. and M. M. Shirley, (2008), *Handbook of New Institutional Economics*, Springer.
- North, D. C. (1990), *Institutions, Institutional Change, and Economic Performance*, Cambridge University Press.
- Rutherford, M. (2004), *Institutions in Economics: The Old and the New Institutionalism*. Cambridge University Press.
- Stangen, L. H. G. et al. (2008), *Institutional Economics and Economic organization theory*, Wageningen Academic Publisher.
- Williamson, O. E. (1996), *The Mechanisms of Governance*, Oxford University Press.

روش‌شناسی اقتصادی
Economic Methodology

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف درس:

این درس به دنبال آن است که قدرت فهم و استدلال علمی دانشجویان اقتصاد را افزایش دهد به نحوی که آنها بتوانند بر اساس آموزه‌های این درس تا حد قابل قبولی با منطبق ساخت و بررسی نظریه‌ها در علم اقتصاد آشنا شوند.

سرفصل درس:

- ۱- علم چیست؟
- ۲- نگاهی به فلسفه علم
- ۳- روش‌شناسی علم
  - قیاس‌گرایی
  - استقرائگرایی
  - پوزیتیویسم منطقی
  - ابطال‌گرایی
  - برنامه‌های پژوهش علمی لاکاتوش
  - توماس کوهن و انقلاب‌های علمی
  - عین‌گرایی و فردگرایی
  - نظریه آنارشیمیستی پل فایرابند در خصوص دانش
  - واقع‌گرایی و ابزارگرایی
- ۴- روش‌شناسی در علم اقتصاد
  - استقرائگرایی و قیاس‌گرایی در علم اقتصاد
  - ابطال‌گرایی در علم اقتصاد
  - روش‌شناسی اقتصاد اثباتی
  - برنامه‌های پژوهش علمی در اقتصاد
  - انقلاب‌های علمی در اقتصاد
- ۵- جامعه‌شناسی دانش علمی
  - جامعه‌شناسی دانش علمی
  - برنامه پر قدرت ادین برو

- نسبی‌گرایی، واقع‌گرایی و ارزش‌ها
- اقتصاد دانش علمی
- ✓ خطابه، پست مدرنیسم و کثرت‌گرایی
- ✓ تفاوت‌های ارزشی در اقتصاد

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

فهرست منابع:

- اکاشا، سمیر، (۱۳۹۲)، درآمدی بر فلسفه علم، ترجمه ابوالفضل جعفری قزوینی، شرکت سهامی کتابهای جیبی.
- چالمرز، آلن، (۱۳۷۸)، چینی علم: درآمدی بر مکاتب علم شناسی فلسفی، ترجمه سعید زیبا کلام، انتشارات سمت.
- روزنبرگ، الکس، (۱۳۹۳)، فلسفه علم، ترجمه مهدی دشت بزرگی و فاضل اسدی امجد، ناشر کتاب طه چاپ: سروش قلم.
- شیخ رضایی، حسین و امیر احسان کرباسی زاده، (۱۳۹۲)، آشنایی با فلسفه علم، انتشارات هرمس.
- گلاس، ج. س. و و. جانسون، (۱۳۷۳)، علم اقتصاد: پیشرفت، رکود یا انحطاط (درآمدی بر روش‌شناسی علم اقتصاد)، ترجمه محسن رئانی، انتشارات فلاح ابران.
- Boumans, M. and J. B. Davis, (2010), *Economic Methodology: Understanding Economics as a Science*, Palgrave Macmillan
- Dow, S. C., (2002), *Economic Methodology: An Inquiry*, Oxford University Press.

جامعه‌شناسی اقتصادی
Economic Sociology

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش نیاز: ندارد

هدف درس:

هدف اصلی این درس افزایش و وسعت بخشیدن به تفکرات دانشجویان در خصوص جنبه‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی زندگی است، جنبه‌هایی که ممزوج درهم بوده و برخلاف تصور اولیه به هیچ عنوان تک ساحتی نیستند. این روابط به نحوی است که فهم آنها و تشخیص پیچیدگی‌های میان‌شان مستلزم داشتن یک نگرش میان رشته‌ای است.

سرفصل درس:

۱. مقدماتی در چستی جامعه‌شناسی اقتصادی

- معرفی جامعه‌شناسی اقتصادی

- بینش‌های کلاسیک در جامعه‌شناسی اقتصادی

- بینش‌های معاصر در جامعه‌شناسی اقتصاد

۲. جامعه‌شناسی و علم اقتصاد: نظریه اقتصادی و نقد جامعه‌شناسانه آن

- اقتصاد نهادگرا در برابر اقتصاد نئوکلاسیک

- رقابت و بازارهای مفروض

- یک ارزیابی کلی از نقدهای جامعه‌شناسانه در برابر علم اقتصاد

۳. ظهور بازارها و توسعه اقتصادی

- کنکاشی در چستی سرمایه‌داری

- منشاء توسعه سرمایه‌داری

- جامعه‌شناسی و ظهور سرمایه‌داری (تاملی در نظریه‌های مارکس، وبر، دورکیم و بینش‌های متأخرتر)

- کنکاشی در چستی سوسیالیسم

- بازار در سایه سوسیالیسم

۴. تحلیلی جامعه‌شناسانه از توسعه اقتصادی: درس‌های گذشته و نگاهی به فرارو

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی شفاهی	✓ (اختیاری)

فهرست منابع:

- Biggart, N. W., (2002), Reading in Economic Sociology, Blackwell publishers.
- Granovetter, M. and R. Swedberg, (1992), The Sociology of Economic Life, Westview Press.
- Hass, J., (2007), Economic Sociology: An Introduction, Routledge.
- Protes, A., (2010), Economic Sociology: A Systematic Inquiry, Princeton University Press.
- Smelser, N. J. and R. Swedberg, (2005), The Handbook of Economic Sociology, Princeton University Press.
- Smelse, N. J. (ed.), (1965), Readings on Economic Sociology, Prentice – hall, inc./ Englewood cliffs, New Jersey.
- Swedberg, R., (2003), Principle of Economic Sociology, Princeton University Press.
- Trigilia, C., (2002), Economic Sociology: State, Market and Society in Modern Capitalism, Blackwell Publishers.

بازارهای جهانی انرژی Global Energy Markets

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد انرژی

• هدف

بازار جهانی انرژی به ویژه بازار نفت در شکل‌گیری قیمت‌های نفت مؤثر بوده، اهمیت بازارهای خاص نظیر بازار برنت، دویی، WTI، ANS، بازار برنت مرکز ثقل فرسول تعیین قیمت نفت خام اکثر کشورها، روندهای بازارهای انرژی، اثرات سیاست‌های قیمت‌های انرژی، امنیت عرضه انرژی و تقاضای انرژی، مصرف‌کنندگان انرژی، حفظ عرضه و تقاضای در بازار انرژی

• سرفصل دروس

- ۱- چهارچوب مالی و نهادی بازارهای انرژی
- ۲- بازارهای سلف و موعد دار برنت
- ۳- بازار کالاهای انرژی
- ۴- امنیت انرژی و عناصر آن
- ۵- امنیت انرژی از دیدگاه مصرف‌کنندگان
- ۱- امنیت انرژی در مقابل امنیت نفت و گاز
- ۲- در دسترس بودن دائمی انرژی
- ۶- امنیت انرژی از دیدگاه تولیدکنندگان
- ۱- قیمت، منطقی و سودآوری فعالیت‌های انرژی
- ۲- امنیت تقاضای انرژی
- ۳- سیاسی نکردن بازار انرژی یعنی ثبات سیاسی - اقتصادی تولیدکنندگان
- ۷- دیدگاه صنعت انرژی
- ۸- پیش‌بینی‌های بلند و کوتاه مدت انرژی
- ۹- نقش اوپک در آینده در بازار جهانی انرژی‌های متنوع
- ۱۰- تأثیر عرضه بلندمدت منابع تجدیدپذیر بر رفتار اوپک
- ۱۱- ضریب تمرکز در صنعت انرژی
- ۱۲- اهمیت عرضه نفت خام اوپک و نقش آن در توسعه آتی بازار جهانی انرژی

روش ارزیابی:

روزه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓	✓

• منابع پیشنهادی

- 1- Horsaell, P., & Mabro, R. (1993). Oil Markets and Prices, Oxford University press / Oxford Institute for Energy Studies.
- 2- Bopp, A., & Lady, G.M. (1982). On Measuring the effects of Higher Energy Prices, Energy Policy, October, 218-224.
- 3- Amulya, K., Reddy, N. (1991). Barries to Imporements in Energy Efficiency, Energy Policy, 19(10), December, 953, 61
- 4- Adelman, M.A. (1993). Modelling Wokld Oil Supply, The Energy Journal, 14(1). 1-31.
- 5- Weiner, R. (1991). Is the World Oil Market one Great Pool? The Energy Journal, 12(4), PP. 95-107.
- 6- Munasinghe, Moran (1980). An Integrated framework for Energy Pricing in Developing Countries, Energy Journal, 1(3), 1-30.
- 7- Dieter, H., Kay, J., & Role of the State in the Market For Energy, Fiscal Studies, 9(1), Feruary, 41-61.
- 8- Nationdl Academy of Sciences, Energy Modeling for an Uncertain Future, Washington, D.C. (1978)
- 9- Munasinghe, M. (1979). The Economics of Power System Reliability and Planning, Baltimore: Johns Hopkins.

اصول مالی و حقوقی قراردادهای نفت و گاز

Financial and Juridical Principles of Oil and Gas Contracts

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف

معرفی انواع روش‌های تأمین مالی و مروری بر انواع قراردادها، عوامل مؤثر بر مبلغ قراردادهای توسعه‌ای مخزن و ثبات و یا عدم ثبات مبلغ این قراردادها تا سررسید پرداخت، تأثیر ابزار مالی کشور دارند. مخزن در قالب نحوه اخذ سهم مالک مخزن از شرکت داخلی و یا خارجی سرمایه‌گذار در مخزن، بهره‌برداری از مخزن مشترک، ریسک سیستماتیک مخزن و کاربرد آن در حساسیت بازده سرمایه‌گذاری در مخزن پارس جنوبی.

سرفصل دروس

- ۱- قیمت‌گذاری گاز طبیعی و بررسی قراردادهای گازی
- ۲- قیمت‌گذاری گاز طبیعی در قراردادها
- ۳- روش‌های قیمت‌گذاری نفت خام و فرآورده‌های نفتی
- ۴- قراردادهای پیمانکاری، انواع آنها، ترتیبات آنها
- ۵- قرارداد براساس فهرست بها، به‌صورت پیمان مدیریت، قرارداد امانی، قراردادهای پیمانکاری تأمین مالی
- ۶- قراردادهای بیع متقابل، نسل اول، دوم و سوم
- ۷- قراردادهای تأمین با مشارکت مالی (قراردادهای فاینانس).
- ۸- قراردادهای نفتی صنعت نفت و گاز ایران
- ۹- انعقاد قراردادهای نفتی جهت گسترش میدان گاز پارس جنوبی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- Allen Douglas, W., Dean L. (1995). Risk Preferences and the Economics of Contracts, American Economic Review, 88(2), 447-451.
- 2- Aven, T., Vinnem, I. (2005). On the use of Risk Acceptance Criteria in the Offshore Oil and Gas Industry, Reliability Engineering and System Safety, 90(1), 15-28.

- 3- Goldberg R. P., Wrickson J.R. (1987). Quantity and Price Adjustment in Long – Term Contracts: A case Study of Petroleum Coke, *Journal of Law and Economics*, 30, 369-398.
- 4- Humphries M. (1995). The Competitive Environment for Oil and Gas Financing, *Energy Policy*, 23(11), 991-1000.
- 5- Llyu – xin, LI Jing, 2011, Researches on the Impact of Energy Finance in the Development of Oil Industry, *Journal of Friends of Accounting*, 3, 21-28.
- 6- Lyons, B.R. (1996). Bmpirical Relevance of Efficient Contract Theory: Inter firm Contracts *Oxford Review of Economic Policy*, 12(4), 27-52.
- Reece, D. (1978). Competitive Bidding for of fsore petroleum leases the ell *Journal of Economics*, 9(2), 369-384.

اقتصاد بازارها و بورس انرژی Economics of Energy Markets

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد انرژی

هدف

مباحث عمده در این درس عبارتند از، بررسی خصوصیات کالای بورس، انواع آن، انواع مختلف نفت خام، بازار نفت خام، انواع معاملات در بازار نفت خام، انواع قراردادهای معاملاتی نفت خام در بورس‌ها ساخت و انرژی، بورس‌های انرژی در جهان، فرایند معاملات در بورس‌های انرژی، سازگار معاملات در بورس‌های نفت خام و انرژی، سرمایه‌گذاری در معاملات بازارهای بورس نفت و انرژی، کالای قابل معامله در بورس انرژی شامل حامل‌های انرژی، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی و برق

سرفصل دروس

- ۱- خصوصیات کالای بورس
- ۲- انواع قراردادهای معاملاتی در بازارهای بورس
  - ۱- قرارداد آتی
  - ۲- قراردادهای اختیار معامله، نوع اختیار، نوع اجزای آن
- ۳- بورس‌های نفت در جهان
- ۴- معاملات در بازار نفت خام
- ۵- فرایند معاملات در بورس‌ها
- ۶- معاملات پوشش ریسک
- ۷- معاملات بورس بازی یا تخمین
- ۸- معاملات بر پایه قراردادهای آتی
- ۹- قراردادهای مابه‌التفاوت‌ها
- ۱۰- عملکرد قراردادهای مابه‌التفاوت‌ها و بازار کارگزاران انرژی
- ۱۱- قراردادهای مابه‌التفاوت‌های نفت خام
- ۱۲- پاداش ریسک و روابط بین قیمت‌های نقدی و آتی‌ها
- ۱۳- قیمت‌های آتی‌ها و خطرگریزی معامله‌گران
- ۱۴- محدودیت‌های موجود در سفته بازی
- ۱۵- تابع توزیع احتمالی قیمت آتی‌ها
- ۱۶- تغییر قیمت‌های آتی‌ها
- ۱۷- کشف قیمت در مقابل قیمت آتی‌ها در بازار نفت خام
- ۱۸- مبانی نظری پاداش ریسک
- ۱۹- بازارهای نفت خام دوطرفه وست تک‌زاس اینتر میدیت و فرآورده‌های نفتی اروپا

۲۰- قرارداد آتی برنت و رابطه آن با بازار سلف

۲۱- معاملات تک محموله‌ای نفتی در جهان

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	بروزه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع پیشنهادی

- 1- Peroni, B., & Mc Nown, R. (1998). Noninformative and Informative Tests of Efficiency in three Energy Futures Markets, *The Journal of Futures Markets*, 18, 939-964.
- 2- Bessembinder, H. (1992), Systematic Risk, Hedging Pressure, and Risk Premiums in Futures Markets, *The Review of Financial Studies*, 5(4), 637-667.
- 3- Bodie, Z., & Rosansky, V. (1980). Risk and Return in Commodity Futures, *Financial Analyst Journal*, 36(3), 27-39.
- 4- Breeden, D. (1980) Consumption Risk in Futures Markets, *Journal of Finance*, 35(2), 305-320.
- 5- Considine, T.J., & Larson, D.P. (2001). Risk Premium on Inventory Assets: The Case of Crude Oil and Natural Gas *The Journal of Future, Markets*, 21, 109-126.

مدل‌سازی انرژی Energy Modeling

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

نوع درس: اختیاری

پیش‌نیاز: اقتصاد خرد پیشرفته ۱ و اقتصاد انرژی

هدف

در این درس، انواع گوناگون مدل‌های انرژی نظیر، مدل‌های بخش مسکونی و اداری انرژی، مدل‌ها دو مرحله‌ای خانوار، مدل‌های مبتنی بر ساختار مخارج انرژی با رویکرد سهم مخارج، مدل انرژی با بازده ثابت نسبت به تولید انرژی، مدل شاخص قیمت انرژی، مدل‌های انرژی مبنی بر سوخت‌های اولیه، مدل‌های دینامیک انرژی، تخصیص بهینه منابع انرژی، مدل‌های انتخاب سوخت با دو قیمت چند متغیر مدل صنعت انرژی دو مرحله‌ای و یک مرحله‌ای، مدل‌های مبنی بر تابع هزینه ترانسلوگ، مدل‌های انرژی در بخش حمل و نقل، مدل‌های رشد اقتصادی و انرژی.

سرفصل دروس

- ۱- مدل‌های مبنی بر ترازنامه انرژی
- ۲- تقاضای انرژی و صرفه‌جویی انرژی
- ۳- مدل رشد اقتصادی و انرژی
- ۴- مدل‌های انرژی و استفاده از منابع انرژی
- ۵- مدل‌های انرژی یکپارچه و مدل‌های اقتصاد زیست‌محیطی
- ۶- مدل‌های انرژی صنعتی تابع مخارج ترانسلوگ و سهم مخارج حامل‌های انرژی
- ۷- مدل‌های انتخاب گسسته بین سوخت‌های انرژی دلو قیمت چند متغیره
- ۸- مدل‌های تقاضای انرژی خانوار و معرفی داده‌های با روش دو مرحله‌ای
- ۹- مدل تقاضای صنعت با رویکرد دو مرحله‌ای
- ۱۰- مدل تقاضای حمل و نقل با رویکرد کارایی سوخت حامل‌های انرژی
- ۱۱- مدل‌های سیاسی نفت
- ۱۲- مدل‌های انرژی مبنی بر بازار
- ۱۳- مدل‌های تخصیص بهینه منابع انرژی
- ۱۴- مدل شاخص قیمت انرژی با بازده ثابت نسبت به مقیاس
- ۱۵- مدل‌های استاتیک و دینامیک بخش به شدت انرژی
- ۱۶- مدل‌های رشد اقتصادی با ساختار عامل انرژی
- ۱۷- مدل صرفه‌جویی انرژی از لحاظ فنی و اقتصادی
- ۱۸- مدل‌های سیستم‌های انرژی

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓ (اختیاری)	✓ (اختیاری)	آزمون کتبی آزمون عملکردی اشفاهی	✓	✓

• منابع پیشنهادی

- 1- Pindyck, R. (1979). The Structure of World Energy Demand, The Massachusetts Institute of Technology.
- 2- Baxter, R.E., & Ress (1988). Analysis of the Industrial Demand for Electricity, Economic Journal.
- 3- Bernat, E.R., & Wood, W. (1975). Technology, Price and the Derived Demand for Energy, Revire of Economics and Statistics, 57, 259-268.
- 4- Christensen, L.R., & Creen, W.H. (1976). Economics of Scale in U.S. Electric Power Generation, Journal of Political Economy, 84, 655-676.
- 5- Fuss, M.A. (1959). The Demand for Energy in Canadian Manufacturing, 177-196.
- 6- Griffin, J.M. (1977). An Interfuel Substitution Possibilites: Atran log Application to Pooled Data, International Economic Review, 18, 755-110.
- 7- Nelson, J.P., (1975). The Demand for Space Heating Energy, Review of Economics and Statistics, 57, 508-522.

احکام اقتصادی اسلام Economic Law of Islam

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۴۸

نوع درس: اختیاری

بیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با آیات قرآن و احادیث اقتصادی در باب اقتصاد

سرفصل دروس

- کلیات (جایگاه آیات روایات و سیره معصومین در تبیین اقتصاد اسلامی)

بخش اول: آیات قرآن

- کلیات (معانی فقه القرآن، ضرورت فقه القرآن، شیوه بحث قرآن از مباحث اقتصادی آیات اقتصادی قرآن)

- قرار دادهای مالی در قرآن

- اصل بیع و شراء

- ربا، کنز

- خمس، زکات، صدقات، هبه

- اجراه، جعله، شرکت

- رهن، ضمان، ودیعه، عاریه

- صلح، وکالت، وصیت، ارث

- مناسد اقتصادی (غصب، سرقت، کم فروشی و معاملات باطل)

بخش دوم: احادیث اقتصادی

- سرفصل اقتصادی روایات نبوی و نهج البلاغه

- مفهوم عدالت اقتصادی در کلمات پیامبر گرامی اسلامی و امیر المومنان

- سیاست‌های پیامبر گرامی اسلام و امام علی در رفع نابرابری اقتصادی

بخش سوم: سیره معصومین

- سیره اقتصادی پیامبر گرامی اسلامی

- سیره اقتصادی حکومت امام علی

- سیره اقتصادی سایر معصومین

- اقتصاد مهدوی

بخش چهارم: روش شناسی

- چگونگی استناد به احادیث و سیره معصومین

- نقش زمان و مکان در استناد به احادیث و سیره معصومین

- جایگاه تجربه و عقل در اقتصاد اسلامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع:

1. نهج البلاغه: سخنان حضرت در مورد مسائل اقتصادی مانند نامه ۵۲ به مالک اشتر
2. رشاد، علی اکبر- دانش نامه امام علی (ع)- پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی- جلد ۷ (اقتصاد)- ۱۳۸۰
3. محمدی ری شهری محمد و همکاران- موسوعه الامام علی ابن ابیطالب فی الکتاب و السنه و التاریخ- قم: دارالحدیث للطباعة و النشر- جلد ۴- ۱۴۲۱ ه ق
4. محمدی ری شهری، محمد و همکاران- سیاست نامه امام علی، جلد ۴- ترجمه مهدی مهریزی- دار الحدیث- ۱۳۷۹
5. حسینی، سید رضا - سیره اقتصادی امام علی (ع)- انتشارات کانون اندیشه جوان- ۱۳۸۲
6. اجتهای، ابوالقاسم- بررسی وضع مالی و مالیه مسلمین از آغاز تا پایان دوره لویان- سروش- ۱۳۶۳
7. خوشنویس، جعفر- خطوط کلی اقتصاد در قرآن و روایات- ترجمه مهدی انصاری- کتابخانه عمومی امام علی (ع)، ۱۳۶۴
8. محسنی گرگانی، احمد- زکات برای همه- انتشارات پیام مهدی (عج)- ۱۳۷۷
9. عبدوس، محمد تقی و محمدی اشتهاردی، محمد - قراذهای برجسته از سیره امامان شیعه- دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم- ۱۳۷۲
10. طباطبایی، محمد حسین- تفسیر المیزان - ترجمه سید محمد باقر موسوی- دفتر انتشارات اسلامی- ۱۳۶۳
11. مقدس اردبیلی، احمد بن محمد- زبده البیان فی احکام القرآن- مؤتمر المقدس الاردبیلی- ۱۳۷۵
12. لطفی، اسدالله، آیات الاحکام حقوقی- نور علم- ۱۳۸۱
13. گرجی، ابوالقاسم - آیات الاحکام (حقوقی و جزائی)- نشر میزان- ۱۳۸۰
14. فاکر مبینی، محمد- آیات الاحکام تطبیقی- دفتر برنامه ریزی و تدوین متون درسی- ۱۳۸۳

بازار سرمایه اسلامی Islamic Financial Market

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع درس: اختیاری

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: بررسی تحلیلی بازارهای مالی اسلامی و ابزارهای مالی مورد قبول از دیدگاه اسلام

سرفصل دروس:

- کلیات و مفاهیم
- تعریف تامین مالی
- تعریف نقش و جایگاه ابزارهای مالی
- تاریخچه ابزارهای مالی
- مبانی فقهی ابزارهای مالی
- معیارهای اقتصادی ابزارهای مالی
- معیارهای خرد پیشرفته
- معیارهای کلان
- ابزارهای مالی متعارف
- اوراق قرضه
- سهام عادی
- سهام ممتاز
- سایر اوراق بهادار
- ابزارهای مالی اسلامی
- اوراق قرض الحسنه
- اوراق مرابحه
- اوراق اجاره
- اوراق استصناع
- اوراق مشارکت
- اوراق مضاربه
- اوراق مزارعه و مساقات
- سایر اوراق بهادار اسلامی
- مدیریت ریسک در ابزارهای مالی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون کتبی آزمون عملکردی/شفاهی	✓ (اختیاری)

منابع :

1. موسویان، سید عباس- ابزارهای مالی اسلامی (صکوک)- پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی- ۱۳۸۷
2. رضوان، سمیر عبد الحمید- أسواق الأوراق المالية- المعهد العالمي للفكر الإسلامي- القاهرة- ۱۹۹۶م
3. حسن، احمد- الأوراق النقدية في الاقتصاد الاسلامي: قيمتها وأحكامها- دار الفكر المعاصر- ۱۹۹۹
4. البرورای، شعبان محمد اسلام - بورصه الأوراق المالية اسلامی- دار الفكر- دمشق- ۲۰۰۲
5. صالح آبادی، علی- بازارهای مالی اسلامی- دانشگاه امام صادق (ع): سازمان بورس اوراق بهادار؛ قم: دانشگاه علوم انسانی مفید- ۱۳۸۵
6. خان، محسن و میرآخور، عباس- مطالعات نظری در بانکداری و مالیه اسلامی- ترجمه محمد ضیائی بیگدلی- موسسه بانکداری ایران- ۱۳۷۰
7. مجتهد، احمد و حسن زاده، علی- پول و بانکداری و نهادهای مالی- پژوهشکده پولی و بانکی- ۱۳۸۴
8. عبده تبریزی، حسین- مدیریت مالی- پیشبرد- ۱۳۷۴
9. عبدالقادر، محمد صالح- نظریات التمويل الاسلامی- دار الفرقان للنشر والتوزيع- ۱۹۹۷
10. تقوی، مهدی- نهادهای پولی و مالی بین المللی- تهران: پژوهشکده امور اقتصادی- ۱۰.۱۳۸۲

